

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, SZERDA, 1924 április 9.

99. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. Szekesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szekesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

Szivet cserél

aki hazát cserél — énekelte a magyar költő boldog tájékozatlansággal, ahelyett, hogy azt dalolta volna: pénzügyi tisztviselőket, vámtarifát, adótörvényeket, agrár-reformot, hivatalos nyelvet, himnusz, nemzeti ünnepeket, katonai szolgálatot cserél az, a kit sorsa a jugoszláv-román határra sodort ki. A születés véletlenjét a nyelv, a kultúra, a sorsközösség, az élö-nél elevebb tradíciók hatalmas érzéssé, nemes ösztönné finomították ki, mélyítették el s olyan gyökereket hajtottak ki, melyek a lélek ismeretlen mélyébe eresztették le ágaikat. S most egy pár tagu államközi bizottság dönti el az emberek százezreiről, hogy melyik ország legyen hazája s melyik országért legyen *dulce et decorum mori*?

Ha csak szivet cserélne az, aki hazát cserél? De olvassuk a jelentéseket a párdányi és módosi frontról s eszünkbe jutnak megszálló csapatok kíméletlen rémségei s eszünkbe jutnak keserű háborus történetek arról, hogy kiéhezett katonák mit tudtak elkövetni a szabad prédára átengedett városokban. Az SHS. királyság és Románia szövetséges államok maradtak a háboru után is, melyet egymás oldalán vívtak meg. Ezt a szövetséget a dinasztiaknak egymáshoz való vérségi közelsége szankcionálta. A két szövetséges állam békés uton, méltósággal oldotta meg egymásközt a vitás területi kérdéseket. S ezt a megállapodást most olyan módon akarják végrehajtani, hogy a jugoszláv delegáció meg akarja tagadni a Jugoszláviához kerülő Módos község átvételét, mert a nemzetközi egyezmény nem kifosztott és devasztált községet ítelt meg nekik. A román hatóságok pedig — mondta a delegáció vezetője — mindent elkövettek annak érdekében, hogy Módos község ne legyen méltó magyar nevére. Koldussá tették a módos községet.

Retorzió! — hangzik az első fellobbanó indulat követelése. S mi, bevalljuk, majdnem ugy viszszaorzadunk a bosszu gondolatától, mint attól a vandalizmustól, amit meg akarnak bosszulni. Le kell szerelni a zombolyai gyárakat s csak a pusztá falakat szabad átadni Romániának — fogalmazták meg a követelést az első felháborodás természetes atmoszférájában. De, kérdezzük, hogyan szabad a zombolyaiakat felelőssé tenni azért, amit román hatóságok tettek, vagy elmulasztottak? Hogyan lehet két szövetséges állam között a vitás kérdést a fogat fogért s szemét szemért büntetőjogi elve szerint elintézni. Zombolya

nem tehet róla, hogy szivet és hazát kell cserélnie s a zombolyai gyárak tulajdonosai sokkal kevésbé felelősek a határrendezésért, mint a beogradi gyárosok, mert sokkal kevesebb befolyásuk volt az ügyek intézésére, mint azoknak. Nem lehet köztünk különbség azoknak a tényeknek a legsúlyosabb és legfeltétlenebb elítélésében, amelyekkel a jugoszláv delegáció a román hatóságokat megvádolja. De minél keményebb az ítélet, annál kevésbé szabad az elítelt tényeket elkövetni. Ez az ítélkezés elveszíti erkölcsi jogosultságát és nemzetközi súlyát, ha az ítélkező elköveti a vádolt cselekményét.

Az bizonyos, mindenkit teljes kártérítéshez kell juttatni, akit a román hatóságok ténykedése vagy mulasztása következtében kifosztottak. De ne a zombolyai gyárak gépeivel elégítsék ki a kifosztott párdányiakat és módo-

siakat. A kárt az térítse meg, aki okozta. Van még Népszövetség, mely nem fogja tűrni azt, hogy megtépdessék presztizsét s rablóhadjárattá züllesszék le a nemzetközi jogszabályok alkalmazását. Ez a határrendezés a Népszövetség égisze alatt megy végbe, a Népszövetségnek annyi ereje van még, hogy meg tudja védeni tekintélyét s meg tudja védeni a kifosztott községek lakóit.

Két szövetséges állam határvidékét nem lehet hadszintérré átalakítani. Mit ér az a szövetség, melynek tagjai törvényen kívül helyezik szövetségstársuk állampolgárait? Minden törvénytelenességért elégtételt kell követelni s elégtételt kell szerezni, de a bűnösök térítsék meg a kárt s a vétkesek adjanak elégtételt. Az állam méltóságát sértenék meg, ha az akaratukon kívül szivet és hazát cserélő zombolyaiakat csak isten hírével bocsátanánk utnak.

együttes ülésre jöttek össze az ellenzéki pártvezérek, amelyen taktikai kérdésekről tárgyaltak. A tanácskozásról nem adtak ki közleményt.

Hír szerint az ellenzéki pártok együttes ülését csak akkor fogják összehívni, ha már döntés történik a parlament összehívása tekintetében. Ha a nemzetgyűlést hosszabb időre elnapolnák a verifikálások előtt, akkor az ellenzéki pártok együttes proklamációval fognak a nemzethez fordulni a kormány eljárása ellen.

A kormány tiltakozott Bukarestben

Módos és Párdány kifosztása miatt
A románok zsákmányolásai miatt kérdéssé vált Zombolya átadása

A Romániával kicserélt területek átadása során — mint kiküldött munkatársunk jelentése alapján már megirtuk — súlyos ellentétek merültek fel a jugoszláv és román határkiigazító bizottságok közt azok miatt a rekvirálások miatt, amiket a román hatóságok az általuk kiürített területeken végrehajtottak. A keddi beogradi lapok is részletesen foglalkoznak Módos és Párdány kifosztásával, a lakosság terrorizálásával, ami beogradi politikai körökben is általános felháborodást keltett. Az egész beogradi sajtó, különösen a radikális párti lapok a legerélyesebben támadják a románokat, fenyegető hangok is hallatszanak és egyes lapok rámutatnak a románoknak Magyarországra megszállása alkalmával tanúsított magatartására. Azt írják a beogradi lapok ezzel kapcsolatban, hogy amit megtehetett Románia a legyőzött Magyarországgal, azt nem teheti meg az SHS. királysággal szemben, mert a megtorlás nem maradhat el.

A lapok hosszú tudósításban sorolják föl azokat a jogtalanságokat, amelyeket a románok nemcsak az átadott Párdány kiürítése alkalmával, hanem Módoson a jugoszláv határkiigazító bizottság tagjaival szemben is elkövettek.

A kormányhoz közelálló Beogradске Novosti értesülése szerint a jugoszláv delegáció tiltakozását fejezte ki a román delegáció előtt a fosztogatások miatt és kijelentette, hogy

a románok magatartása Zombolya átadását is kérdéssé teszi.

Petkovics ezredes, a jugoszláv delegáció vezetője távirati jelentést tett Nincsic külügyminiszternek a románok eljárásáról és hír szerint a külügyminisztérium utasította Csolak-Antics Boskó bukaresti követet, hogy a fosztogatások miatt tiltakozást jelentsen be a román kormánynál.

Nincs döntés a parlament összehívásáról

Jovanovics Ljuba nem fogadta az ellenzéki blokk vezetőit
Az ellenzék proklamációra készül a parlament elnapolása miatt

Beogradból jelentik: A belpolitikai helyzetben a keddi nap sem hozott semmi változást, a megoldásra váró kérdésekben semmi irányban sem történt döntés. A különböző pártok képviselői már csaknem valamennyien visszaérkeztek Beogradba, csak a radikálistájak tagjaiból vannak még néhányan távol, azonban a párt vezetősége a távollevőket is visszahívta Beogradba, hogy — minden eshetőségre készen — a klub tagjai valamennyien együtt legyenek.

A parlament összehívása tekintetében sem történt még döntés. Általában arra számítanak politikai körökben, hogy szombatra, vagy esetleg már péntekre összehívják a parlament ülését a Radics-párti mandátumok igazolása ügyében, az ellenzék pesszimistikusabb része ezzel szemben már számol azzal a lehetőséggel is, hogy a kormány május előtt egyáltalán nem hivatja össze a nemzetgyűlést. A helyzet teljes bizonytalansága mellett csak az látszik bizonyosnak, hogy az udvarnál sürgetik a Radics-párti mandátumok igazolását és emiatt a kormány mégsem határozhatja el magát arra, hogy a parlamentet a verifikálások végrehajtása előtt elnapoltassa.

Az ellenzék vezetői a parlament elnökségénél

Kedden az ellenzék vezetői újabb lépést tettek a parlament elnökségénél a nemzetgyűlés összehívása ügyében. Jovanovics

Ljuba az ellenzéki pártvezéreket nem fogadta, azzal az indoklással hogy már nem hajlandó elnöki funkciót végezni, erre a pártvezérek az ügyvivő Dragovics alelnökhöz fordultak, akitől megkérdezték, hogy mikorra várható a nemzetgyűlés összehívása. Dragovics elnök válaszában kijelentette, hogy az ellenzéknek semmi oka sem lehet panasza, mert a parlament összehívásának ügye normális uton halad. Az elnökség csak pénteken kapta meg az igazoló bizottság jelentését, amelyet szombaton nyomdába adott, azonban vasárnap és hétfőn a nyomda ünnep miatt nem dolgozott és így a jelentés valószínűleg csak szerdán készül el. A parlament összehívására így csak később kerülhet sor. Az elnökség írásban fogja a képviselőket értesíteni a legközelebbi ülés időpontjáról.

A válasz az ellenzéknek nem elégitette ki, azonban egyelőre nincs módjában ez ellen semmit sem tenni. Az ellenzéki pártvezérek, különösen a Radics-párt vezetői, rendkívül elítélően nyilatkoznak az újságírók előtt a kormány eljárásáról és a nemzetgyűlés elnapolását a parlamentáris mus megcsufolásának mondják. Ilyen kijelentést tett a Bács megyei Napló munkatársának Predavec, a Radics-párt alelnöke is.

Proklamációra készül az ellenzék

Az ellenzéki blokk vezetői naponként többször is tanácskozássokat tartanak. Kedden este is

Ostromállapot

a romániai egyetemi városokban Szigoru rendszabályokat léptet életbe a román kormány az antiszemita zavargások elfojtására

Bukarestből jelentik: Vasárnap délelőtt minisztertanács volt *Brutianu* Jonel elnökletével, amely elhatározta, hogy hétfőtől kezdve életbelépteti az *Avaescu-féle rendeltetvényt és kihirdeti az ostromállapotot Bukarest, Jassi, Csernovitz és Kolozsvár városokban.* A rendfenntartás a katonai hatóságok feladata, amelyeknek nem szabad engedniük semmiféle agitációt és uccai rendezavarást. Az uccai zavargók által elkövetett deliktumok a hadbírósg elé tartoznak.

A bukaresti csapatok parancsnoka, *Holban* tábornok hétfőn este külön rendeletben proklamálta az ostromállapotot.

Elhatározta továbbá a minisztertanács, hogy a legszigorúbban alkalmaztatni fogja az egyetemi szabályzatot azon diákok ellen, akik valamely gyűlésen résztvesznek az egyetemi tanács engedélye nélkül és az illetőket azonnal kizárják az egyeteméről.

Ezenkívül a kormány még hétfőn a parlament elé terjesztette az egyetemi tanárok új fegyelmi szabályzatáról szóló törvényjavaslatot, mely szerint *professzorok ellen, akik a hallgatókat a zsidó lakosság ellen izgatják, szigorú fegyelmi eljárás fog megindulni.*

A bajmoki

állomásfőnök

Kereskedők küldöttsége kérte a bajmoki állomásfőnök eltávolítását

Kedden délelőtt a bajmoki Kereskedők Egyesületének küldöttsége emelt panaszt a suboticei vasutigazgatóságánál *Pesztalics* Gyula bajmoki állomásfőnök ellen, aki brutális, féktelen viselkedésével rettegettségben tartja a bajmoki kereskedőket.

Pesztalics Gyula mintegy fél évvel ezelőtt került Bajmokra állomásfőnöknek. Ez idő óta állandó volt a panasz ellene és *Zorics* forgalmi hivatalnok ellen, akivel igen jól megértették egymást — a kocsmái asztal mellett. Nem egyszer előfordult, hogy a hivatalos órák alatt két-három óra hosszat kellett várni a feleknek az állomásfőnökre, amíg ez a kocsmából előkerült. Előfordult az is, hogy rendőrségnek kellett közbelépnie, hogy az ittas állomásfőnököt megfékezzék. A bajmoki rendőrség hivatalos írásbeli nyilatkozata szerint *Pesztalicsot a rendőrség ittas állapotban elkövetett botrányos viselkedése miatt le akarta tartóztatni és ettől csak több kereskedő közbenjárására tekintett el a rendőrség.* *Pesztalics* állomásfőnök működése óta igen gyakran téved a bajmoki állomás pénztár a jegyek áránál — mindig az utasok rovására — reklamációt pedig csak akkor vesznek figyelembe, ha a tévedést az utas azonnal észreveszi.

Legutóbb április 5-ikén, szombaton követett el *Pesztalics* állomásfőnök súlyos inzultust egy bajmoki kereskedővel szemben. A kereskedő vagonrendelés ügyében megjelent az állomásfőnök irodájában, *Pesztalics* — aki tudott arról, hogy a kereskedők akciót indítottak a forgalmi tisztviselő áthelyezése érdekében — bezárta szobájának ajtaját és amikor egyedül ma-

radtak, *revolverének agyával ütlegelni kezdte a kereskedőt.* A kereskedő az inzultus után orvosi látleletet vétetett fel sérüléseiről és feljelentést tett bántalmazója ellen. Egyben panasszal fordult a Bajmoki Kereskedők Egyesületéhez, amelynek vezetősége elhatározta, hogy küldöttségileg fogja kérni az állomásfőnök eltávolítását.

A küldöttség *Pfeifer* Kálmán malomtulajdonos, egyesületi elnök vezetése mellett kedden jelent meg a suboticei vasutigazgatóságánál, ahol *Mátics* vas-

utigazgató-helyettes fogadta őket. A küldöttség előadta panaszát *Pesztalics* állomásfőnök és *Zorics* forgalmi hivatalnok ellen és kérték a két garázda tisztviselő elhelyezését. Az írásos panasz kapcsán, melyet hetvenhárom kereskedő írt alá, átnyújtották az igazgatóságnak a *Pesztalics* viselkedéséről szóló *rendőri jelentést és orvosi látleletet is.* *Mátics* igazgató-helyettes ígéretet tett a küldöttségnek, hogy gondoskodni fognak a két tisztviselő eltávolításáról.

Nagy áradások Szerbiában

Beograd környékén harmincezer hold föld van víz alatt

Beogradból jelentik: A Duna és a Száva áradása kedden tovább folytatódott. A vízállás este a normális fölérté az 5'30 métert. A kulmináció bekövetkezését kedd éjjelre várják, amikor a vízállás hír szerint a 6 métert is meghaladja.

Az áradás a beogradi vízműveket komoly veszéllyel fenyegeti. A vízművek elé ideiglenes gátat emeltek, de nem biztos, hogy ez kitartja a nagy nyomást. Beograd környéke víz alatt áll; Ofcsa és Borcsa községek kiürítését foly-

tatják. A belügyminiszteriumban a környékbeli falvakból sűrűn jönnek segélyt-kérő táviratok. Az áradás a Macsvában okozott nagyobb kárt, ahol *harmincezer hold termékeny szántóföldet öntött el a víz.*

Obrenovac várost is fenyegeti az árvíz. A Kolubara patak a város környékét elöntötte. A hatóságok mindent megtettek a katasztrófa elhárítására.

A Duna felső folyásáról mindenünnen apadást jelentenek. Ez az apadás csak szerdán lesz érezhető Beogradnál.

Látogatás a Fehér Házban

Amerikai uti jegyzetek

— A Bácsmegeyi Napló Amerikába küldött munkatársától —

A »Bácsmegeyi Napló« megbízásából dr. Kun Andor Amerikába utazott, hogy az odaszakadt magyarok életét tanulmányozza. Kun Andor tapasztalatairól hosszabb cikksorozatban számol be. Az első cikket itt közöljük.

Washington, 1924. márc.

Nem akarom felfedezni Amerikát. Csupán azokat az aprólékos, de emberi impressziókat próbálom valahogy közvetíteni, amivel főbe vágja, bódulatot káprázatba nyűgözi az európai embert ez a széületes ország az ő elképzelhetetlen arányaival, a jövő század regényébe illő technikai tökéletességével, gigantikus — ijesztő — szépségeivel és fantasztikus iramu, kábitóan lüktető — első szempillantásra visszaborzasztó, pedig nem lélektelen, hangulatlan, apró melegségek nélküli — életével.

Tudósításomban azonban nem tartok sorrendet. A közepén kezdem...

Tehát: estefelé ülünk Newyorkban, a Broodwayn egy kis vendéglőben. Elbeszélem, hogy nagyszerű ajánlóleveleim vannak a köztársasági elnökhöz, miniszterekhez, szenátorokhoz, szeretnék lát valamelyik nap lemenni Washingtonba. Az egyik magyar mosolyog:

— Mr. Kun, ajánlok Önnek egy amerikai trükköt. Dobja el az ajánló leveleit, üljön nyomban vonatra és így próbálja meg a dolgát. Meglátja: sikerül...

Félóra múlva már a Pennsylvánia hálókocsiján aludtunk, s reggel a washingtoni New Willard szállóban reggeliztünk és fölszaladtunk a képviselők irodájába, itt találomra elcsíptük Perlman newyorki képviselőt, aki tíz perc alatt végigtelefonált mindenkit, az elnök titkárától, a miniszterektől kezdve a nevezetesebb szenátorokig egymásután, perccenként érkeztek a válaszok:

— A míster president pont 12 órakor szívesen látja mr. Kunt.

— Mr. szekretery Hughes fél tizkor szívesen látja mr. Kunt.

Egy óra alatt tizenhat kihallgatásra volt — mint itt mondják — epointementünk.

*

Washington. A legszebb városok egyike. Mintha Amerika fiancolni akar-

na, hogy ime lássátok, tudunk mi így is, egyszerűen, kedvesen, kisszerűen és európaiasan... Gyönyörű, fás, hangulatos utcák, kertes, tágas palota-kastélyok, stílusos középületek, több tér, park, nincs ház, sehol egy felhőkarcoló, mamuth-áruház; itt nem rohan — a technika minden tultengőe förtelmes ügyeskedése segítségével — az élet; nyugodalmass, mosolygó minden. Még a négerek is, akikkel tele van ez a különben gyönyörű és elegáns nagy város.

Rengeteg szobor — még pedig nagyobbára lovas, vagy legalább is katonaszobor (egyéb katonát úgy sem látni) és minden parkban ágyu, mintha U. S. egész ágyuparkját kerti díszként állította volna fel apró, kis szerezcseregyerek multságául.

A Fehér Ház

A város szívében egy kertecske, filigrán és egyszerű — hársak és körisfák közt tulipán —; mellette jobbról a pénzügyminisztérium, balról a tengerészeti és külügyi minisztérium, előtte pedig egy nap — nyilvános park — közepén egy obeliszkutázzattal: a Washington emlékekkel.

A kertben egy kis fehérre meszelt egyemeletes kastély, vidéki kuria, oszlopos terasszal, a közepén, amelyet jobbra is, balra is földszintes ház köt össze két kedves, igénytelen emeletes épülettel. Ez a híres és rettegett, irigyelt *Fehér Ház*. Ebben a középső, vidéki grófi kastélyban lakik az elnök, az épületekben székelnek pedig a hivatalok.

Jellegzetessége: az uralkodó fehér szín; a meglepő — de nem keresett egyszerűség; a mai Amerika szertelen arányaival, megrémítő monumentalitásával szemben fennhéjázó kisszerűsége a régi — de ma is uralkodó — ó-angol puritánságnak.

*

A Fehér Házba nyugodtan bemelegyünk. Nincs portás, díszőrség, repdőr vagy katona sehol. A kapubejáratnál rikkanások, a kertben fekete kertészek, a palota — ej dehogya is palota: bácskai kuria — főbejáratánál egy veterán unatkozók, a halban felgyűrt galléru, cigarettázó, mókázó, vitatkozó washingtoni újságírók. Eppen a fiatal Roosevelt, — aki most a tengerészeti mi-

nisztert helyettesíti — faggatják és ez a hangos, hamiskásan kacintgató, jóviális, borotvált arcú ficsur vicceket farrag a most nagyon aktuális olajpanamára.

A legdemokratább államfő

Egy öreges, borotvált, szemüveges emberke — szürke ruha, ormótlan sárga cipő és nem kifogástalan színes ing van rajta — fogad minket. Mr. *Mekena* — huszonegyedik éve — ő az elnök ajtónállója. Bevezet a szomszéd szobába, ahol *Bascome Slamp*, az elnök titkára előtt jelentkezünk. Igen csinos, összes haja, fekete arcu, rokonszenves ember: — nagy hatalom ma, neki van az elnökre a legnagyobb befolyása, egyébként a rangja miniszteri, aféle ő felsége körüli miniszter. Körülötte egy egész rakás ember nyüzsög. Cívilruhás tábornok, újmexikói kormányzó, külföldi diplomaták és egy deputáció: téli kabátos, hétköznapi ruhás nyárspolgárok, az egyik magán felejtette a kalapját, a másik a sárcipőjét, cigarettáznak, leülnek az ablakpárkányra. Egy benyilóban gépiró kisasszonyok kattognak és a szobában egy asztalon, borkereveteken és támlásszékeken kívül semmi butor, csak egy hatalmas kandalló, amibe éppen egy fekete szolgál piszkálja a hasábfákat.

Mr. Slamp barátságosan megszorogatja a kezünket:

— Az elnök várja az urakat... Sok magyart ismerek... Hja *Bjudapészt*, *Bjudapészt*... kedves város.

Meglepődéssel mondom el neki, hogy milyen egyszerű itt minden, hogy érzem az ember itt, szinte szívja azt a demokratizmust, ami árad, ömlik az óriási birodalom e hatalmas urának — a világ legnagyobb urának — fehér szobájából.

— Mr. Kun — feleli mosolyogva — az elnök ur becsüli az újságírókat... Önöket jó helyről ajánlották különben is. A Fehér Házba mindenki bejöhét, de csak eddig az ajtóig, csak eddig.

És már nyitja is azt az ajtót!

*

Egy kicsi szobácskán megyünk keresztül és egy nagyobb szobában — akkorka, mint egy közepes budapesti ügyvéd fogadója s az elnök előtt álltunk.

Kerek a terem, két oldalt zöld plüss kőrdívány simul a fehér — most már: márvány — falhoz, két apró, falba épített könyvszekrény, középuitt egyszerű ébenfa-íróasztal, amelyhez vékony rudon az Unió selyemzászlója simul. Szemben kandalló, lobogó lánggal ölnyi falhusángok égnék benne. Ennyi az egész fogadóterem. A newyorki áruházak ragyogó városzobái, a bankok óriás halljai, a wal-streeti fényárban uszó, káprázatosan gazdag díszü termek után ez a szédítő, megrendítő, puritán dísztelen és hivalgó egyszerűség.

*

Az elnök elénk lép. Középtermetű, ötvenes, szikár ember. Csontsovány arc, zöldes-kék szem, élesre rajzolt arcél, energikus sasorral és — *rikító, vérvörös, ritkás haj*; előre ugró, alsó ajak. Egyébként igen elegáns ur — mint valami kiválóan disztigvált angol lord — izmos, de feltűnően szép és ápolat, gyűrűs kéz. Mindennek látszik, csak farmernek, magyarul — *kiszagdának* — nem; pedig ilyennek hiszi az amerikai fantázia, amelyik a derék mozik segítségével látja, hogy mint tette le a kaszát, amikor sürgöny jelentette a Harding halálát és esküdött meg apja előtt — aki tisztviselő, — kezét a bibliára téve, hogy vállalja az elnökséget és megtartja a törvényeket.

— Érezze jól magát, ismerje meg országunkat és ha megismeri: megszereti, — mondta az elnök — mert Amerikát csak az nem szereti, aki felületesen amerikai.

— Ismerem az Unióbeli magyarokat. Derék, nagyjövő, kulturemberek, Kosuth népe...

Kun Andor

Vajdasági... ar büszke lehetsz arra Ha Krékustól vett órát akaszthatsz [a falra.

A nemzetiségi kérdés is napirendre kerül a vajdasági városok kongresszusán

A Bácsmegeyi Napló — noviszadi jelentés alapján — közölte már, hogy a vajdasági városok kongresszusának előkészítésére április 15-én Pancsevon értekezlet lesz, amelyen a kongresszus idejét, helyét és napirendjét fogják megállapítani a városok lakóitól.

Az értekezlet, amelyen Noviszad várost Stefanovics Zsarkó dr. polgármester s Klicin Pregrad főjegyző képviselik, többek közt azt is megbeszéli, hogy a kongresszuson kik és milyen kérdésben fognak az összegyűlt vajdasági városi delegátusoknak előadást tartani. Értesülésünk szerint a kongresszuson Mikics Fedor szuboticei egyetemi tanár a vajdasági városok autonómiájáról, Franges Ottó zagrebi egyetemi tanár a városok jövedelmének emeléséről, Csirics Ireney görögkeleti püspök a városok vallásos berendezéséről, Popovics Dusan dr. beogradi egyetemi tanár „A vajdasági városok a múltban és jelenben”, Klicin Pregrad noviszadi főjegyző pedig a „Nemzetiségi kérdés és a vajdasági városok” címen tart előadást.

A kongresszus legfontosabb feladata lesz a vajdasági városok szövetségének megteremtése. A szövetség alapszabályait már kidolgozták azon az alapon, hogy a városok szövetségét tartományok szerint kell megalkotni.

Bizalom vagy puccs?

A noviszadi kerülethez tartozó demokrata szervezetek tiltakoznak a Pribicevicsnek bizalmat szavazó határozat ellen

Noviszadról jelentik: A noviszadi demokrata-párt vasárnapi nagygyűlése, amelyen — mint megírtuk — a kerületi pártválasztmány a Pribicevicshez való csatlakozást határozta el, nagy izgalmat okozott. A vasárnapi határozat kimondása ugyanis — mint most már megállapítható — puccsszerűen történt. Szombaton este ugyanis a noviszadi demokrata-párt választmánya ülést tartott, amelyen a vasárnapi kerületi konferencia előkészítésével foglalkoztak és ezen az ülésen semmiféle olyan határozatot nem hoztak, amelyre a vasárnapi rezolúció alapítható lett volna, sőt a választmány úgy döntött, hogy a végleges állásfoglalás előtt érintkezésbe lép a Davidovics-frakcióval.

A vasárnapi határozatra vonatkozólag a noviszadi demokrata-párt egyik vezetője kijelentette a »Bácsmegeyi Napló« munkatársa előtt, hogy a határozat nem tejezi ki a noviszadi kerülethez tartozó demokrata szervezetek hangulatát, amelyek különben nem voltak a gyűlésen teljes számban képviselve és a határozathozatalnál jelen levőknek több mint a fele nem is tagja a demokrata-pártnak, hanem nagyrészt radikálisok. Így a demokraták a vasárnapi határozatot jogszerűtlennek tekintik és azt nem ismerik el.

Kedden már Noviszadon tiltakozott is a határozat ellen Alekszics Milán, a sajkásszentiváni demokrata szervezet elnöke, aki 1600 választó nevében kijelentette, hogy szervezete nem csatlakozik még egyik frakcióhoz sem, hanem semleges marad. Ugyanígyen értelmű bejelentést tett Debeljacski Jován dr. a sztaribecseji és Uvalics, a bácskapalánkai szervezet nevében is. Ugyancsak bejelentette Nikolics Brankó dr. közjegyző,

a kerületi választmány elnöke és Malin Stevo tanár, a petrovradini szervezet elnöke is, hogy nem csatlakoznak a vasárnapi határozathoz, hanem egyelőre semlegesek maradnak. A felmerült súlyos differenciák

mellett dr. Latinosics Jován, a noviszadi demokrata-párt elnöke — értesülésünk szerint — rövidesen lemond állásáról és így a noviszadi demokrata-párt szakadása már csak napok kérdése.

Küszöbön az általános vasutas-sztrájk Németországban

Szerda reggelre várják a sztrájk kitörését

Berlinből jelentik: A vasutasok általános sztrájkja küszöbön áll. A közlekedésügyi miniszterium és a vasutasok bizalmi férfiai között megindult tárgyalások ugyanis eddig nem vezettek megegyezésre, mert a vasutasok szigorúan ragaszkodnak követeléseikhez. A kedd délelőtt összehívott

vasutas bizalmiférfi-gyűlés úgy döntött, hogy amennyiben a közlekedésügyi miniszterium nem honorálja nyomban követeléseiket, beszüntetik a munkát.

A vasutassztrájk kitörését szerda reggelre várják. A sztrájk alatt a vasutasok csak az élelmiszervozatok közlekedését biztosítják.

Háromszázharmincegy mandátumot kapott eddig Mussolini

Négy kerületben még ismeretlen az eredmény

Rómából jelentik: Az olasz választások eredménye négy kerület kivételével már ismeretes. Megállapítható, hogy a kormánypárt főlényes többséggel került ki a választásokból. Az egyes kerületekből érkezett eredmények a következők: Az abruzziai kerületben a nemzeti lista a szavazatok 87 és fél százalékát kapta, míg a kis pártoknak hét mandátum jutott. A julia-veneziai kerületben a szavazatok 56 százaléka a nemzeti listáé, a kis pártok nyolc mandátumot kaptak. A liguriai kerületben 62 százalék a nemzeti listáé, hat mandátum a kisebbségé. Az umbriai kerületben 73 százalék a nemzeti párté, tíz mandátum a kis pártoké. A bardini kerületben 61 százalék a nemzeti párté, 7 mandátum a kis pártoké. Felsőolaszországban a nemzeti párt 68 százalékát kapta a szavazatoknak, az ellenzéké 5 mandátum. A lombardiai kerületben 45 százalék a nemzeti párté, az ellenzék 23 mandátumhoz jutott. Calabridban 76 százalék a nemzetié, 9 mandátum az ellenzéké. Toscanában 77 százalék a nemzetié, 13 mandátum az ellenzéké. A campani kerü-

letben 75 százalék a nemzeti párté, az ellenzéké pártok 16 mandátumhoz jutottak. Az emiliai kerületben 75 százalék a nemzeti párté, a kis pártok 14 mandátumot kaptak.

A mandátumok megosztása

Bécsen keresztül érkezett jelentés szerint a mandátumok az egyes pártok között a következőképpen oszlanak meg.

A nemzeti párt 331 mandátumot, az egyesült szocialisták 15, a néppárt 25, a szociáldemokraták 19, a maximalisták 16, kommunisták 12, fascista-disszidens 1, nemzeti kisebbségek 2 (1 szlovén és egy német), a köztársasági párt 6, a sardiniak 2, alkotmányellenzékiek 8, a demokraták 3, a liberálisok 6 mandátumot kaptak.

Az eddigi eredmény szerint tehát a kormánypárt nem szerezte meg a mandátumok kétharmadát, mert az 525 mandátumból csak 331 mandátumhoz jutott. Nincs kizárva azonban, hogy a még hátralévő négy kerületben még szerez a kormánypárt annyit mandátumot, amennyi a kétharmad többséghez szükséges.

Éles támadás a magyar nemzetgyűlésen a kisantant ellen

Gróf Andrássy Gyula a szandlasi javaslatokról

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés keddi ülésén a többség elhatározta, hogy a szandlasi javaslatokat tíz óras üléseken fogják tárgyalni. Az ülések csekély megszakítással este kilencig fognak tartani.

A szandlasi javaslatokhoz először Marschall Ferenc egységspárti szól hozzá. Lehetetlennek tartja Nagy Emő ama kívánságának teljesítését, hogy különbséget tegyenek régi és új háztulajdonosok között. Igaz ugyan, hogy vannak az új háztulajdonosok között, akki a konjunktúra kihasználásával jutottak vagyonhoz, de vannak olyanok is, akik az utóállamokban pénzre tették mindenüket és úgy vásároltak házat Magyarországon. Ez utóbbiak nem érdemlik meg, hogy a régi háztulajdonosoknál súlyosabb megítélés alá vonják őket. Helyteleníti Nagy Emilnek azt az indítványát is, hogy infláció utján próbáljanak lendíteni a termelésen. Papirból lehet sárkányt csinálni, kártyavárat építeni, de aranyat termelni nem. A javaslatokat üdvöseknek tartja és azokat elfogadja.

Hegymegi Kiss Pál Kossuth-párti nem fogadja el a szandlasi javaslatokat. Felszólítja a kormányt, hogy

mondjon le. Csak új parlamentet tart illetékesnek arra, hogy ilyen fontos ügyben határozzon.

Andrássy Gyula gróf lehangoltan állapítja meg, hogy ya magyar és magyar közt folyó viszály komoly helyzetet tereintett. Minél komolyabb az ország gazdasági helyzete, annál kevésbé szabad belőle párt-politikát csinálni. Őt a kormánytól két nagy kérdés választja el: a királykérdés és a választójog kérdése. Bethlen a közepet politikáját hirdeti, de nem mindenben tartja magát annak követelményeihez. A kölcsönakciót Andrássy nem helyesli és hangoztatja, hogy nem szabad bele szólást engedni az ország belügyei-be különösen azoknak, akik nem viseltetnek jóindulattal Magyarországra iránt, az ország kétharmadát elszakították és az uralkodóház detronizálását kikényszerítették. (Nagy zaj. Tiltakozás a kormánypárton.) Élesen támadja a kisantantot. Kijelenti, hogy nem lett volna szabad a magyar kormánynak a kisantant kormánvaihoz fordulni, amikor nyilvánvaló, hogy a kisantant államai Magyarországot gyengítését akarják. Viszont a nagyhatalmaknak nem ér-

deke Magyarország további gyengítése. A nagyhatalmaknak érdeke, hogy az erőviszonyok ne toljódjanak el a kisantant javára.

Azután rátér a pénzügyi kérdésre. Szerinte a pénzügyi kérdést a kisantant nélkül is meg lehetett volna oldani a nagyantanttal.

— Budapestent lárt szakértők — mondotta — kijelentették, hogy két évvel ezelőtt meg lehetett volna oldani Magyarország pénzügyi kérdését.

Bethlen: Csak azt mondták, hogy akkor könnyebb lett volna.

Andrássy végül kijelenti, hogy a javaslat ellen szavaz.

Utána Szakács Andor 48-as kisgazda emelkedik szólásra. Rövid beszédében kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el. Majd határozati javaslatot terjeszt elő az állami kiadások csökkentéséről.

Versengés

a vajdasági magyarok és németek szavazataiért

A radikálisok minden agitációs eszközt igénybevesznek a nemzetiségek megnyerésére

Az egyes pártok már megkezdtek az előkészületeket a közeli választásokra és már a mult vasárnapon valóságos választási hangulat uralkodott az országban. Különösen a radikális-párt helyez nagy súlyt az agitációra. Mint Noviszadról jelentik, a választási agitáció kérdésével most foglalkozott a radikális-párt vajdasági főválasztmánya is, amely felhívást intézett a bácskai és bánáti pártszervezetekhez, hogy még e hét folyamán kezdjék meg az agitációt a nacionalista blokk politikájának népszerűsítésére.

A párt főválasztmánya — mint a felhívásból kitűnik — nagy súlyt helyez a Vajdaság azon részeire is, ahol magyarok és németek laknak túlnyomó számmal. Épp ezért utasítja az egyes pártvezetőségeket, hogy a magyarok és németek megnyerésére minden agitációs eszközt vegyenek igénybe.

Megerősödtek

a bajor baloldali pártok

Eddig 187 választókerületben olvasták össze a szavazatokat

Münchenből jelentik: A bajor országgyűlési választásokon leadott szavazatok összeszámlálása még mindig folyik. Eddig 187 választókerület eredményét ismerik, amely szerint a bajor néppárt 919.587, a szociáldemokraták 433.821, a kommunisták 203.017, a bajor földműves-szövetség 207.422, az egyesült nemzeti jobb-párt 197.509, az országos német liberálisok 29.416, a tisztviselők pártja 23.986, a keresztény szocialisták 22.929, a nacionalista blokk 491.862, a független szocialisták 2392, a bajor középosztály pártja 6825, a Koburg-párt 7833, a Stules pártja 11.022, a köztársaságiak 285, a bérlők pártja 399 szavazatot kapott.

Münchenben a választók 73 százaléka adta le szavazatát. Az egyesült szociáldemokrata-pártra 71.450, a német blokkra 7642, a nemzeti liberális országos-pártra 2055, a kommunista-pártra 47.986, a Rükert-féle tisztviselői csoportra 282, a német néppártra 4155, a keresztény szocialista-pártra 2319, a Kraft-féle tisztviselőcsoportra 2839, és középosztály szövetségre 106, a lenekre 1383, az egyesült nemzeti jobb-pártra 11.722, a bajor néppártra 59.636, a bajor középosztály-szövetségre 2853, a bajor paraszt-és középosztály szövetségre 105, a bérlők lajstromára 278 szavazatot adtak le.

Pénzeslevél és szerelem

Főtárgyalás a subotocai törvényszéken

Gandner István pénzeslevélhordó mult éve október 15-én rendes körutját végezte kerületében, ahova a vasutigazgatóság is tartozik. A kis postakocsi délfelé megállott a vasutigazgatóság épülete előtt. Gandner kivette a kézbesítendő pénzküldeményeket és bement a pénztárhelyiségbe. Amikor át akarta adni az utalványokat és pénzesleveleket, megdöbbenve észlelte, hogy egy 23.438 dinárt tartalmazó pénzeslevél hiányzik. Kereste mindenütt, leszaladt a kocsihoz is, azt is kikutatta, de eredménytelenül. Visszahajtott kocsijával a hivatalba, ott is kereste az eltűnt pénzeslevelet, de hiába. Amikor már látta, hogy nem találja meg az eltűnt pénzeslevelet, jelentést tett Popov Dusan postafőnöknek, hogy elvesztett egy 23.438 dinárt tartalmazó pénzeslevél. A postafőnök bejelentette az esetet a rendőrségnek, amely megindítva a nyomozást, előzetes letartóztatásba helyezte Gandnert.

Két nappal később Szedlák Béla postaszolga, aki csak rövid ideig volt a postánál alkalmazva, bejelentette a postafőnöknek, hogy kilép a posta szolgálatából. Rövid idő múlva bizalmas uton értesítették a postafőnököt, hogy Szedlák Béla volt postaszolga feltűnően költekeznek. A postafőnök értesítette a rendőrséget, kifejezést adva annak a gyanújának, hogy az eltűnt pénzeslevelet Szedlák lopta el. A rendőrség figyelni kezdte Szedlákot, aki rövid idő alatt valóban feltűnően sok pénzt költött anélkül, hogy bármilyen foglalkozása, vagy keresete lett volna. Kérdőre vonták s miután nem tudott számot adni jövedelméről, letartóztatták. A rendőrségen azután beismerete, hogy ő lopta el a huszonháromezer dináros pénzeslevelet. Elmondotta, hogy amikor Gandner a hivatalban a pénzesleveleket rendezte, ő sóprögetett és észrevette, hogy egy nagypecsétes levél a földön fekszik. Felvette és elrejtette. Később felbontotta és kivette belőle a pénzt. Aztán kilépett a postától és vigán élt. Barátaival

elmulatott néhány nap alatt 16.000 dinárt, a többi pénzből vett ruhát, két pár keztyűt, selyem-pruszlikot és finom csizmákat. Gandner István postai kézbesítő, akinek ártatlansága kiderült, nyolc napi vizsgálat után szabadon bocsájtották és ellene az eljárást megszüntették.

Szedlák viszont, — a pénzeslevél ellopásán kívül — közben egy más büncselekményt is követett el és pedig november 1-én egy Raffal Juliska nevű 12 éves tehénpásztor leány

ellen erkölcstelen merényletet kísérelt meg.

Ezekben az ügyekben kedden tartotta meg a főtárgyalást a subotocai törvényszék Pavlovics István törvényeszéki elnök büntető tanácsa.

A vizsgálati fogságban levő vádlott beismerete a vádbeli cselekményt a pénzeslevél ellopására vonatkozólag, míg a másikat tagadta.

A törvényszék a tárgyalást — újabb tanúk kihallgatása végett — április 10-re elhalasztotta.

A vajdasági Davidovics-párt és a nemzetiségek

A pribicsevicsi politikával való teljes szakítást ígérnek a pártvezérek — Nem vallanak szint a vajdasági választók

A vajdaság és általában az országos pártok körében komoly figyelem nyilvánul meg a demokraták magatartása iránt. Amióta a demokratapárt kettészakadt, senki sincs tisztában azzal, hogy a párt többsége Pribicsevics vagy Davidovics mögött áll-e. Naponkint tartanak gyűléseket a Vajdaság különböző helyein, amelyeken vagy a Pribicsevics, vagy a Davidovics-párt alakul meg és hoz határozatokat, azonban ezekből a gyűlésekből egyáltalán nem világlik ki, hogy melyik párt hívei vannak többségben. Egyelőre csak a demokratapártok vezetői ismeretese a politikai nyilvánosság előtt, akiknek állásfoglalása már a pártszakadás előtt sem lehetett kétséges, hogy azonban milyenek a két párt erőviszonyai, arra mindeztideig nincs adat.

A »Bácsmegyei Napló« munkatársának alkalma volt erről a kérdéstről beszélgetést folytatni egy olyan mindig jólinformált politikai tényezővel, akit politikai szereplésénél fogva a vajdasági politikai viszonyok legkiténőbb ismerőjének kell tartani. Kérdésünkre a következő felvilágosítást adta:

— Nemcsak a nem látni még tisztán, hogy melyik demokratapárt hívei vannak a Vajdaságban többségben, hanem nézetem szerint még sokáig homályban marad ez a kérdés. Ennek igen egyszerű oka van. Az egymással éles ellentétbe került két testvérpárt ülésén ma még az

ismert vezetőkön kívül csak nagyon csekély számú választó vesz részt — politikai előrelátásból. Minden különösebb megfontolás nélkül megállapítható ugyan, hogy a Vajdaságban ma Davidovics hívei vannak többségben, mégis a demokratá választók, akik hosszú ideig voltak hatalmon s megszokták, hogy a kormány minden kívánságukat teljesítette, a radikális kormány alatt tapasztalhatták, hogy milyen hátaltalan az ellenzéki szerep és ezért nem akarják a mai bizonytalan helyzetben magukat egyik frakció mellett sem lekötni. A vajdasági demokraták legnagyobb része csak a politikai helyzet tisztulásával fog szint vallani és minden bizonnyal az a demokratapárt fogja a többséget megszerezni, amelyik a választások kiírására kap mandátumot.

E nyilatkozattal ellentétben azonban megállapítható, hogy a subotocai Davidovics-párt, amely már napokkal ezelőtt megalakult, kezd agilisán szervezkedni. A vajdasági Davidovics-párti demokraták nagyobb agitációra készülnek a nemzetiségek között és a vajdasági magyarok és németek sorában a Pribicsevics elleni ellenszenvet akarják kihasználni céljaik érdekében. A Davidovics-párt ezért a pribicsevicsi politikával való végleges szakítás ígéretével akar agitálni a magyarság és a németek között és már most is hangzanak el olyan kijelentések a vajdasági Davidovics-pártiak részéről,

hogy nemcsak a horvátokkal és szlovénekkel, hanem a kisebbségekkel is keresik a megegyezést és ezért kormányrajutásuk esetén orvosolni fogják a kisebbségek sérelmeit.

Ezeknek az ígéreteknek természetesen csak akkor lesz értékük, ha az első cselekedet is követni fogja őket.

Figyelemre méltóbbak azonban azok a megbeszélések, amelyek a Davidovics-párt és a bunyevác-sokác-párt között folynak és amelyek a községi és országos választásokra való előkészületeket és a legszélesebbkörű vajdasági agitáció megbeszélését ölelik fel. A Davidovics-pártnak jobb talaja van a Vajdaságban, mint eddig a demokratapártnak volt.

Subotocai kereskedők

A jogszolgáltatás meggyorsításáért A késedelmes adósok jogtalan haszna

Régi panasza a kereskedőknek, hogy az igazságszolgáltatásnak a bírósági lassúsága igen nagy károkat okoz a tisztességes kereskedelemlennek. Tudvalevő, hogy a jelenlegi viszonyok mellett sokszor egy évig, sokszor még hosszabb ideig is eltart, amíg a hitelező jogerős ítéletet kaphat adósával szemben és követelését bírói uton beszerezheti. Az igazságszolgáltatás hosszadalmasságát a késedelmes adósok rendszeresen használják ki olyan módon, hogy tartozásukat csak a jogerős bírói ítélet meghozatala után fizetik ki, mert az alatt az egy vagy másfél év alatt, amíg ítéletre kerülhet a sor, kivételesen olcsó perhez jutnak, mert a szokásos 30—40 százalékos kamat helyett a bírói ítélet alapján csak 5 százalékos kamatot fizetnek hitelezőjüknek. Ez a körülmény évi 25—30 százalékos jogosulatlan hasznot biztosít azoknak, akik rosszhiszeműen tagadják meg tartozásuk kifizetését, s ma már oda fajultak az állapotok, hogy sokan a jövedelemnek ezt a módját tekintik üzletük bázisának. Ezzel természetesen nagy károkat okoznak a hitelezőknek, akik maguk is 30—35 százalékos kénytelenek fizetni tartozásaik után, míg követelésükért 5 százalékos itél meg a bi-

Boccaccio selyemtrikója

Irta: Laczkó Géza

Barna haja melegen villódzott melletttem a sötétben. Enyhe, telt hajlása fehér vállához úgy simuló szmokingom, mint puha árnyék. A páholy mélyén éles ezüstszínű négyzet volt a fali tükrök, melynek merev vizén ragyogó fénypontok, egymásba bizonytalanodó vonalak, pasztelemessé mosódott színek fogták kurta képbe a nézőtér nagy darabját. A színpad nappali fényében meztelen női lábak csuklottak térdben, fehér női karok ivettek erre-arra, földetlen női hátaik izmai remegtek az egyre több és több kéjért esengő beteg, impotens zene nyúlós zokogására.

— Mégis csak sok egy kicsit ez a meztelenség! — szólt hozzám, tekintetemre is féltékenyen.

— A primadonnákon gyönyörű selyemtrikó feszül, — feleltem.

— Igen, de a kar szinte egész meztelen.

— Drága a selyem.

— Régen nem így volt, — sugta felém.

— De így volt!

— Ugyan menjen, emlékszem, — mondta türelmetlenül — a háboru előtt csak úgy vöröslött egy-egy operett a sok igen is rózsaszínű trikótól.

— Igaza van. De még előbb, a 80-as, 90-es évek táján bizony drága volt a selyemtrikó, illetőleg harisnya, mert akkor még csak térdtől volt divat a női láb mutogatása; a harisnyakötő fölött csipkét, csipkefelhőt rázott a kankán csintalansága... Látja ott szélrül azt a magas, egyenes, szinte fiús természetű nőt? Rendkívül emlékeztem va-

lakire. Egy vidéki énekesnőre, akit sokat és nagyon bámultam, mint kis gyerekek... »Gerolsteini nagyhercegnő«-t játszotta csillogó, simuló pánceiban, mint valami plüsfarkú óriás hal, szíré... meg Boccacciót, nadrág-szeretpet, Hegyi Aranka (emlékszik? azaz hogy: halott a régi Népszínház fénykoráról?) híres szerepét. A földszinti állóhelyen izzadtunk, ámulunk, tomboltunk érte, miatta. Önvolt a tengelye fozlott és feslett gimnazista életünknek. A főispán felesége uszonnára hívta a jutalomjátékokat, a polgármesterné csokrot adott föl neki a »forró estén«; mi meg a délutáni órákról szabadulva, rohantunk — cigarettázást, privátát, készülést és uszonnát feledve — a színészbejáró elé... Este hatkor tünt föl magas, egyenes, szinte fiús alakja a sarkon: mögötte ment a cseléd a színházi ruháskosárral. Sunyi vágyakat bujkáltató tekintettel, de pirulva bámultunk föl szép fehér arcába, a melyet mintha átölelni akart volna a sonka-ujju bluz két puffja. Amikor a színpadon megjelent, percekig tartó örömdüvözlésbe robbant ki belőlünk a visszafojtott bámulat, vágy, szerelem, kétségbeesés és rajongás. És előadás után... elől ment a cseléd a nagy ruháskosárral, utána a művész — egyedül. S mi hárman-négyen ganyó diákok messzire maradozva, az ucca másik oldalán kullogtunk utána, mint gazdátlan, új ur után szimatoló gyáva, oldalgó kutyák... A rákövetkező évben Pestre kerültem, ahonnan már csak harminc esztendőre rá mentem le újra szülővárosomba. Már akkor dult a nagy háboru. Valami kultur segélyakcióban küldött le a minisztérium. Az első két nap nyugodtan dolgozhattam abban a szobában, amelyet a város-

háza első emeletén jelöltek ki hivatalomul. Egy alkonyiszínű délelőttön, hosszú, egyenes lábú, kicsinyre ropant dereku idős hölgy lépett szobámba. Lábán nagy bagarácipő, szoknyája kis sáros cafatusályt vont maga után, vállán kurta bársonypelerin lógott nyakát bágyadt fekete csipkével körülfogó, fején csöpp főkötő-kalapka gugogott, olyan, aminek látására egyszerre iszonyat és kacaghatnám fogja el az embert... Ahogy megmondta a nevét, régi tapsorkán távoli visszhangja zümögött fel szívemben, gyönyörű termet, csengő nevetés s gyerekszívem rajongása kísértett föl a multból. Ő volt: a primadonna, »Boccaccio«...

— Nagyságos uram! — mondta, hagsma- és enyhe sórillat szállongott felém minden szavával s szava bő volt, rikácsoló és közönséges — egy szegény, elszerepcstlenedett művész nő kér támogatást. A nevetem tetszik tán ismerni. Iszonytató sikereim voltak, kérem szépen, az egész országban nem volt még egy olyan tökéletes Gerolsteini hercegnő, mint én... (S itt egy pár taktust próbált elémkelni s közben hamisan mosolygott, aztán elpirult és gyorsan elhallgatott.) Mint hallani tetszik, hangomat nem vesztettem el, nem, nem azért váltam meg a pályától, hanem a becsületért, mert, kérem, régen a hang volt a fő, aztán az alak és a selyemtrikó. Itt történt, kérem, ebben a városban, belém szeretett egy hadnagy, de nem volt kaudója, hozzá akartam menni és ezért azt gondoltam, nem a selyemtrikó a fő, hanem az énektudás és én kérem, bizony, minden hónapban, amit csak lehetett, félretettem a gázsimból és magam kötöttem gyapottrikót, kérem, az igazgató azt mondta, így nem lehet föllépni, össze-

vesztem vele és elmentem Kézdivásárhelyre, elsőrendű tag voltam azért ott is... nem sokáig, ott is a selymet, csipkét kezdte követelni az igazgató, pedig én mindig rendesen jelentem meg a színpadon, persze olcsó, mutató rongyokban, azért azok nem voltak rongyok, de spórolni kellett a kaudóra, aztán úgy gondoltam, kérem, visszajövekk ide, a nagyvárosba és nagy színpadon fujom inkább a kórust, nem igaz? Ha bectelen lettem volna, mint annyi pályatársnóm, telt volna selyemtrikóra. És így multak az évek és az a gazember, kérem, aztán elhagyott, mert nem akartam csak úgy pap nélkül... hisz értil gazembernek mondhatom bátran, bár most ő már alezredek és a Kárpátokban harcol vitézül, írja a lap, három gyereke van, elvette a polgármester lányát, persze én elfordultam aztán az uccán, ha szembejött velem, bátran mondhatom tehát gazembernek, azért lehet ő jó katona és hős, de nem desentlemén s nem ajánlanám neki, hogy a kötődémben betegye a lábát, mert harisnyakötődém van, kérem, két lánnal dolgozom éjjel-nappal, de most nincs anyag, három pár harisnyából csináltunk kettőt, most ez az üzletág a divat, háborus nyomorúság és ezért gondoltam, hogy én is felszemtelekedem a nagyságos urhoz, ha egy kis zsírt, lisztet kaphatnék, de legjobb lenne a készpénz, kérem...

Adattam neki pénzt s még aznap este visszautaztam Pestre... szomorúan és dühösen.

— A zenekar fölríkoltott, a színpadon a sok nő meztelenség, élőképe meredt s a villamos reflektorok rájuk pászmázó fényét a felvonásvégre összeomló függöny elvágta.

róság. Ez a helyzet a hitelteliségek beszüntetésére kényszeríti a legtöbb nagykereskedőt és gyárost, ami vég-eredményében az egészséges kereskedelmi életet veszélyezteti.

A helyzet súlyos volta most arra bírta rá a szubotici Kereskedők és Gyárosok Egyesületét, hogy akciót indítson a visszasságok megszüntetésére. A Lloyd tagjai memorandumot nyújtottak át a szubotici törvényszék és járásbírószék vezetőjéhez, amelyben rámutatnak arra a veszedelemre, amely az egész kereskedelmi életet az igazságszolgáltatás késedelmissége miatt fenyegeti. A beadványban felkéri a két bíróság vezetőjét, gondoskodjanak arról, hogy a lehetőség szerint minél gyorsabban tárgyalják le a kereskedelmi pöröket és mielőbb hozzanak ítéletet.

A kereskedők — a bíróságok vezetőinek eddigi jóindulata alapján — remélik, hogy akciójuk sikerrel fog járni.

Dohánycsempészek

Nagyaránu dohánycsempészetet leplezték le a virovitici pénzügyőrség

Nasicról jelentik: A drávamenti hártárpénzügyőrség az elmúlt napokban nagyaránu dohánycsempészetnek jött a nyomára, amelynek tettesei közül azonban eddig egyet sem sikerült ártalmatlanná tenni.

A pénzügyőrséget nemrégiben névtelen levélben figyelmeztették, hogy Viroviticán át Magyarországba csempészenek jugoszláv dohányárut még pedig nagy mennyiségben. A levélben közölt adatok alapján a pénzügyőrség fokozott éberséggel figyelte a határvidéket és több gyanus embert el is fogott, akik azonban — mint kiderült — nem tartoztak a csempészek közé. Több napi nyomozás után a pénzügyőrség megállapította, hogy ismeretlen tettesek az elmúlt hónapban rendszeresen csempészték át Magyarországra dohányárut. A csempészek Viroviticán és Koprivnica környékén szerezték be a dohányt, amelyet éjszakánként csónakokon átszállították Barcsra, ahol a csempészek központja volt. A pénzügyőrség mindent a legpontosabban kinyomozott, csupán azt nem tudta megállapítani még, hogy hogy kik voltak részét a csempészetben Viroviticáról és Koprivnicáról, mivel a névtelen levél óta a csempészek beszüntették a jövedelmező illegitim exportot.

A pénzügyőrség minden elővigyázati intézkedést megtett a csempészet letörésére. A barcsi vonalon állandó razziákat tart, mert a csempészek ezen a vonalon szaporodtak el leginkább.

Kémszervezetet

leplezték le Budapesten

Prónay-tiszt, mint csehszlovák kém

Budapestről jelentik: A múlt héten négytagú társaság mulatott az egyik körúti kávéházban. A társaság egyik tagja éjjel felé kiment az utcára és bemutatkozott a posztoló rendőrnek:

— Bessenyei János főhadnagy vagyok. Veszedelmes szélhámos van benn a kávéházban, aki mérnöknek adja ki magát, hamis nevet használ, felelősségemre állítsa elő a főkapitányságra.

A rendőr a főhadnaggal bement a kávéházba és a társaság civil tagját, az állítólagos mérnököt, akivel Bessenyei főhadnagy összekülönbözött, előállította a rendőrségre.

A főkapitányság politikai osztálya a gyanus álmérnök ügyében megindította a nyomozást és megállapította, hogy Dobernyik János csehszlovák állampolgár, aki az István király szállóban lakik. Házkutatást tartottak nála és egy irattáskában különböző kato-

nai iratokat találtak. Dobernyik azt vallotta, hogy az okmányokat azoktól vette, akik illas állapotban összevesztek vele a kávéházban.

A rendőrség Dobernyik vallomása alapján előállította Bessenyeit — akiről kiderült, hogy valamikor a Prónay-különítményben szolgált — és társát, Demeter János önkéntes őrmestert. Hosszas vallatás után beismerték, hogy

ők adták el a katonai iratokat Dobernyiknak, — aki Csehszlovákiának teljesít kémszolgálatot és az iratok eladása körül támadt differenciák miatt állították elő a rendőrségre.

Miután a leleplezett kémkedési ügyben katonai személyek szerepeltek, a rendőrség átadta őket a katonai hatóságoknak, ahol rövidesen megtartják ügyükben a statáriális tárgyalást.

A Népszövetség kinevezte Magyarországi pénzügyi ellenőreit

J. Smith amerikai pénzügyi szakértő lesz a magyarországi megbízott

Genfből jelentik: A Népszövetség tanácsa a nagy- és kis-antant, valamint a magyar kormány hozzájárulása után J. Smith amerikai jogászt és pénzügyi szakértőt Magyarország népszövetségi ellenőrző biztosává nevezte ki. A főbiztosnak ugyanaz lesz a hatásköre, mint Zimmermannak Ausztriában.

Smith régebben a newyorki legfőbb törvényszék titkára volt,

majd ügyvédi gyakorlatot folytatott Bostonban, később pedig miniszteri tanácsos volt az Unió pénzügyi hivatalában. A peris béketárgyalásokon, mint az Egyesült Államok pénzügyi szakértője vett részt. A Népszövetség hivatalos kommunikéje szerint J. Smith a jövő héten indul el Amerikából és husvét után Magyarországra érkezik, ahol át fogja venni hivatalának vezetését.

Tovább tart a budapesti lapszedők sztrájkja

Kedden sem jelentek meg a budapesti lapok

Budapestről jelentik: A lapszedők sztrájkja még mindig tart és kedden sem a reggeli, sem a déli, sem a délutáni lapok nem jelentek meg.

A sztrájk kitörésére az adott okot, hogy Az Est vállalat lapszedői hétfőn délelőtt olyan bérköveteléssel léptek fel, amelyek túlhaladták a fennálló kollektív szerződésben megállapított mértéket. A lapvállalat igazgatósága a követelés elől nem tért ki teljesen, de arra az álláspontra helyezkedett, hogy a fizetéseket csak a heti index-számnak megfelelően fogja felemelni. A szedők bizalmiféltai nem fogadták el az igazgatóság álláspontját, kitarítottak követeléseik mellett, amelynek teljesítésére nyolc órai haladékot adtak az igazgatóságnak. A többi lapvállalat rövid megbeszélés után szolidaritást vállalt Az Est-el és kizárta szedőit.

A kizárt szedők és a lapvállalatok között kedden három ízben folyt tárgyalás, de megegyezésre jutni nem tudtak, mert a munkások ki-

tartanak követeléseik mellett.

Szerdán megjelenik a Népszava

A lapkiadók szindikátusa kedden délután ülést tartott, amelyen a munkabeszüntetés ügyével foglalkoztak. Az ülésen a Népszava kiadóját kijelentette, hogy a lapkiadóhivatala a maga részéről nem állja tovább a kiadókkal kötött egyezményt és közölte, hogy a Népszava szerdán reggel meg fog jelenni.

Ez a bejelentés az ülésen nagy konsternációt keltett. A kiadók közölték Bethlen miniszterelnökkel a Népszava elhatározását és rámutattak arra a veszélyre, amelyet politikai tekintetben a kormány szempontjából az a tény jelent, hogy csak a szociáldemokrata-párt hivatalos orgánuma jelenik meg. A miniszterelnök közölte, hogy a kormány felhivatalos kiadásában naponként kétszer megjelenik a Reggeli Hírek és Esti Hírek, amelyet a miégyetemi hallgatók szednek.

Sztojkov Mózes és társai a noviszadi ítélőtábla előtt

A tárgyalást április 10-re halasztották

Noviszadról jelentik: Kedden tárgyalta a noviszadi ítélőtábla Sztojkov Mózes és társai ismeretes bűnügyét. A tárgyaláson Aranyicski Sztankó dr. táblai tanácselnök elnökölt. A közzéadott Kupuszarevics Steván szombori ügyész képviselte, aki mellett gyenge egészségi állapota miatt társ-ügyészként Lemaics Jován dr. noviszadi vezető-ügyész szerepelt. Védők Hadzsi Koszta dr., Matics Milán, Micsatek Lajos dr. és Bednics Gavró ügyvédek.

Az elnök délelőtt 10 órakor nyitotta meg a tárgyalást és megállapította, hogy a vádlottak közül megjelentek: Sztojkov Mózes, Sztáve Jován, Krsztekanics Jován, Zundánovics Vladimir és Arsenovics Nikola. Vidákovics Franjó vádlott meghalt.

Gavrillovics Steván előadó felolvasta a szombori kerületi törvényszék által 1922. év november hó 27-én hozott ítéletet, amely szerint dr. Sztojkov Mózes volt alispán öt évi fegyházra, Arsenovics Nikola volt vármegyei főjegyzőt két és fél évi fegyházra, Zundánovics Vladimir volt trolaigazgatót egy és fél

évi börtönre, Sztáve Jovánt hat havi fegyházra, Vidákovics Franjót öt havi fegyházra, Gáin Vászát négy havi fegyházra, dr. Topavicsa Simont három hónapi fegyházra és Krsztekanics Jovánt egy hónapi fegyházra ítélték.

Az ítélet felolvasása után Kupuszarevics ügyész kérte Vlaškalin főinspektor vizsgálati jelentésének felolvasását. Kérte továbbá, hogy terjesszék elő az állami főszámvevő jelentését is.

Hadzsi Koszta dr. (Sztojkov védője) ellenezte Vlaškalin jelentésének a felolvasását, ellenben kéri az állami főszámvevő és a megyei számvevőszék referátumának felolvasását. A két jelentés az ítélethozatal után készült és ezekben megvan állapítva, hogy a megyei pénztárkezelésnél voltak ugyan rendtelenségek, de hiány nem volt. A jelentésekből megállapítható az is, hogy Sztojkov Mózes az 500.000 koronát elszámolta.

Az elnök kijelentette, hogy a Vlaškalin főinspektor jelentésének felolvasására nincs szükség, miután az nem állapít meg semmi hiányt. Ka-

puszarevics ügyész ezután indítványozta, hogy a bizonyítás kiegészítése végett hallgassák ki Abramovics Milivoit, a Glavna Kontrola vezetőjét és Nagy József vármegyei főszámvevőt, akik a számadásokat felülvizsgálták.

Hadzsi Koszta dr. védő — valamennyi védő nevében — kérte a tárgyalás 24 órára való elnapolását, mert a védőknek eddig nem volt alkalmuk a Glavna Kontrola jelentését tanulmányozni és így nem is tehetnek indítványt a bizonyítás kiegészítésére.

A bíróság hosszabb tanácskozás után úgy döntött, hogy a tárgyalást április 10-ig elnapolja.

Macdonaldot ismét leszavazta az alsóház

A munkáskormány a leszavazást nem tekinti bizalmatlanságnak

Londonból jelentik: Az alsóházban a lakásügyi törvény tárgyalása alkalmával Macdonald beszédét a konzervatívok állandó közbeszólásokkal zavarták. A konzervatívok vezére, Chamberlain a miniszterelnök beszéde után pótdítményt nyújtott be, amelyben elutasítja a kormánynak azt a javaslatát, hogy a munkanélküliek lakbérét a jótékonyegyesületek fizessék. A szavazás alkalmával az alsóház Chamberlain indítványát fogadta el 221 szavazattal 212 ellenében.

Macdonald kijelentette az ülés után, hogy a kormány a leszavazás miatt nem fog lemondani, mert a leszavazás nem politikai kérdésben történt.

HIREK

— Nem lesz változás a főispáni karban. Beogradból jelentik: Azokkal a hírekkel kapcsolatban, hogy a koalíciós kormány megalakulása folytán Szljepcsevics Milán bácskai főispánt fel fogják menteni állásától és helyébe egy önálló demokrata-párti főispán kerülne, illetékes helyen kijelentették munkatársunk előtt, hogy a vajdasági főispánok leváltásáról egyelőre nincsen szó. Más oldalról nyert információk szerint még abban az esetben sem, ha Szljepcsevics valóban felszólítanak lemondásának benyújtására, sem lehet szó dr. Mócs Sándor kinevezéséről, mert nincs meg a törvényben előírt tíz évi közszolgálat. Inkább lehetne szó dr. Radics volt szombori polgármester, jelenlegi bács megyei alispán kinevezéséről.

— A pápa elhagyja a Vatikánt. Rómából jelentik: Egyházi körökben a legnagyobb érdeklődés kíséri XI. Pius pápának azt a szándékát, hogy kilép a Vatikán területéről és tizenkét biboros, valamint a pápai udvari testőrség kíséretében átvonul a Columbia palota épületébe, ahol részt vesz egy emléktábla leleplezésén. Mivel nem akarják, hogy az átvonulás nyilvánosan történjen és a lakosság lássa a gyalogmenő pápát, a Vatikánból a Columbia palotáig vezető uton magas deszkafalakat építenek, amelyek az emeletes házak ablakait is eltakarják.

— Harc az odzsaci jegyzőségért. Beogradból jelentik: Odzsac (Hód-ság) község lakossága körében mozgalom indult meg Toponovacki községi jegyző felmentése ellen, a

Könek a helyére, mint már jelentették, a belügyminisztérium Szubotics Ozremet, a noviszadi Zasztava szerkesztőjét akarta kinevezni. A község tiltakozásának meg is volt az eredménye és Toponovacska jegyző továbbra is megmarad állásában. Szubotics szerkesztő t minden valószínűség szerint a Filipovoi jegyzőséggel fogják kárpótolni.

Lemondott a magyarországi újságírók egyesületének elnöke. Budapestről jelentik: Márkus Miksa, az újságírók egyesületének elnöke lemondott. Lemondását azzal okolta meg, hogy a fizetésrendezési mozgalomban az újságírók társadalma nem állott mögötte azzal az egységgel, amit joggal elvárhatott volna.

Az idegen munkások bejelentése. A Szubotici Kereskedők és Gyárosok Egyesülete figyelmezteti tagjait, hogy a szociálpolitikai minisztérium rendelete értelmében tíz napon belül jelentsék be idegen munkásaikat a noviszadi Inspekciójának Radánál.

Kabaré-est a Nép körben. A szubotici Nép kör műkedvelő gárdája husvét hétfőjén kabaréval egybekötött táncmulatságot rendez. Jegyek elővételben kaphatók a kör helyiségében.

Halálozás. Madarász Tamás kikindai kávéház tulajdonos vasárnap meghalt. Temetése nagy részvét mellett folyt le.

A banktisztviselők országos kongresszusa. A jugoszláv banktisztviselők husvét két napján országos kongresszust tartanak Zagrebban. A kongresszuson a gazdasági helyzetre vonatkozó fontos kérdéseket tárgyalnak.

A newyorki sakkverseny tizenötödik fordulója. Newyorkból jelentik: A nemzetközi sakkverseny állása a 15-ik forduló után a következő: Capablanca 9 és fél, Lasker Emanuel dr., Aljechin 8 és fél, Réti 8, Marschal, Bogoljubov 7, Tartakower 6 és fél, Maróczy 6, Lasker Eduard 4, Janovszki és Yates 3 és fél.

Kiraboltak egy romániai vasúti pénztárt. Bukarestből jelentik: Hétfőn este három ismeretlen egyén megtámadta a baltii állomáson a vasúti pénztárost és miután összekötötték, a pénztárban talált nyolcszáz ezer lejt elrabolták. A pénztárost megkötözve, eszméletlen állapotban találták meg hivatalnoktársai. A hatóságok azonnal megindították a nyomozást és annak eredményeképpen letartóztatták a vasúti pénztárost, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy cinkostársai követték el a betörést.

Az evangélikus nőegylet kamara-zene-estje. Kedden este tartotta meg a szubotici evangélikus nőegylet kamara-zene-estjét a Lloyd termében, amely erre az alkalomra zsúfolásig megtelt. A műsoron szereplő kitűnő szombori muzsikuskok igazi élvezetet szereztek a közönségnek művészi teljesítményükkel. Godard, Schütt, végül pedig Beethoven egy-egy zeneművét adták elő precíz összjátékkal és elmélyedéssel. Papné Jovanovics II. diko fölényes technikával kezelte a zongorát. Mint előadó és kísérő egyaránt nagy tudással és művészi megértéssel felelt meg feladatának Csavojatz János hegedűjátékával, biztos tudással vezette az együttest, amelyben méltó partnerei voltak dr. Henneberg Géza (gordonka) és Al-laga Iván (második hegedű). A közönség lelkes tapssal köszönte meg a kitűnő produkciókat.

Negyvenéves színészi jubileum. Noviszadról jelentik: Kedden este ünnepelte meg a noviszadi színház Srpasics Dimitrije negyvenéves színészi jubileumát. A jubiléus színész Turgenyev: A kegyelem kenyér című drámájában lépett fel és a közönség meleg ovációban részesítette. A király az érdemes színészt a Fehér Sas-rend ötödik osztályával tüntette ki.

A vajdasági nyugdíjasokhoz. A vajdasági nyugdíjasok szövetségének elnöksége a következők közlését kéri: Tudomásunkra jutott, hogy lelkiismeretlen emberek azt a hírt terjesztik, hogy akinek honos-sága május elsejéig nem lesz meg, nem kap nyugdíjat. Megnyugtattuk tagtársainkat, hogy ez a hír légből kapott koholmány. Gondoskodtunk arról, hogy minden tagtársunknak, minden díjazás nélkül, idejében kezei közt legyen honosságának elismerése, ha az törvényes alappal bír. Arról is értesültünk, hogy szövetségünk nevében könyöradományokat gyűjtenek és deputációkkal zaklatják a hatóságokat. Szövetségünk nevében indokolt esetekben csak azok mehetnek kérelemmel, akik az elnökség aláírásával és pecsétjével ellátott meghatalmazás birtokában vannak. Az elnökség.

A jövő héten megkezdődnek az orosz-angol gazdasági tárgyalások. Londonból jelentik: A Daily Telegraph értesülése szerint az orosz-angol gazdasági tárgyalások megnyitó ülése a jövő héten lesz Macdonald elnöklete alatt. A tárgyalásokon Rotstein orosz delegátus nem fog résztvenni, mert súlyosan megbetegedett.

Megszűnt nacionalista lapok. Noviszadról jelentik: Az Orjuna szerbiai, boszniai és horvátországi lapjai kedden megszűntették megjelenésüket. Mindössze két lapja marad meg az Orjunának: a Noviszadon megjelenő Vidovdán, amely az országos szervezet hivatalos lapja és egy ljubljani újság.

Halvacsora — a Singer Bernát szeretetház javára. Kikindáról jelentik: A Singer Bernát szeretetház kikindai alosztálya Fischer Félix elnök indítványára elhatározta, hogy a szubotici kórház javára a Lloyd helyiségében halvacsorát rendez.

Eljegyzés. Klein Klárka (Senta) és Stern Rudolf (Celldömök) jegyesek. (Mindkét külön értesítés helyett.)
Mah Ernesztin (Subotica) és Vig Márton (Martonás) jegyesek.

Megtámadta a haragosát. Bilasics Béla szabadságot katoná, szubotici lakos kedden délután a vucsidoli Rippanc-korcsma előtt megleste régi haragosát, Kovacsics Lajos szubotici földművest és baltával megtámadta. Amikor a baltával ráakart sújtani Kovacsics fejére, az védekezésül karját feje fölé emelte és így az éles balta csak a karját sebesítette meg súlyosan. Bilasics a merénylet után elmenekült. Kovacsics sebét a mentők köztötték be, akik az esetről jelentést tettek a rendőrségnek. A rendőrség Bilasicsot Dalmatinszka-uccai lakásán letartóztatta és átadta a katonai hatóságoknak.

Leszurta a korcsmárost, mert nem adott italt. Szentáról jelentik: Burán Gyula petrovszeli vendéglőshöz hétfőn éjjel egy ismeretlen ittas ember zörgetett be és italt kért. A korcsmáros nem akarta kiszolgálni, mire az ismeretlen eltávozott, de csakhamar visszatért és ismét felzörgetve a korcsmárost, amikor az ajtót nyitott, egy késsel megszúrta. Burán sebesülése súlyos. A petrovszeli rendőrség az ismeretlen szurkáló kézrekerítésére megindította a nyomozást.

Dr. Klein Endre specialista nőgyógyász és szülész, a beograd, berlini, valamint a giesseni tudományegyetem nőgyógyászati klinikájának volt aszisztense, rendelését folyó évi március hó 17-én Suboticán, Senčanski (Zenta) put 12. szám alatt megkezdte. Rendel délelőtt 11—12-ig és délután 2—4-ig. Telefon 236.

A szentai földet elöntötte az árvíz. Szentáról jelentik: A Tisza állandó emelkedése folytán a víz több helyen áttörte, a védgátakat és újabban a 630 hold márkosi szántóföldet és 250 hold szőlőt öntötte el. A hatóságok a lakosság segítségét akarják igénybe venni, hogy az árvízterjedést megakadályozzák.

Vámkonferencia Noviszadon. Noviszadról jelentik: A noviszadi vámhatóság és a kereskedők április 15-én vámkonferenciát tartanak.

Dr. Herman Károly négy hétre külföldre utazott. Rendeléseit május elején ujra megkezdi.

Dentist Reményi Erzsébet hazatért és fogászati rendeléseit megkezdte. Rendel délelőtt 8—12-ig és délután 2—5-ig. Telefon: 7—43.

Az alsókaboli véres lakodalom a noviszadi törvényszék előtt. Noviszadról jelentik: Mult év január 12-én Vincák Mihály alsókaboli lakos házában lakodalom volt. A lakodalmon résztvettek Varga János és Erdélyán Drága alsókaboli legények is, akik Suhajda Máriának udvaroltak. Tánc közben az Erdélyánnal beszélgető Suhajda Mária kikoszorúzta Vargát, aki erre eltávozott a lakodalmas háztól. Kint megleste Erdélyánt és rátámadt. Erdélyán védekezett és botjával úgy febejtötte Vargát, hogy az rögtön meghalt. A noviszadi törvényszék kedden tárgyalta a bűnügyet és Erdélyánt erős felindulásban elkövetett emberölésért öt hónapi fogházra ítélte.

Roth Olga kozmetikai intézetében Kr. Aleksandra ulica 4. szám alatt, félmeletlen, modern szépségápolás, arc-bőrhámlasztás, alkalhatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szeplők, májfoltok végleges elavoltása. Kaphatók saját készítményű kiváló hatású kenőcsök, puderok, gyógyszappanok, arc-fehéritő- és szeplőkencsők stb. Vidékre megrendeléseket postán utánvétellel küldök.

Székrekedés. A Budapest-iobbparti köz-kórházakban szerzett orvosi tapasztalatok igazolják, hogy a Ferenc József keserűvíz gyomor-bajok, emésztészavarok, fejfájás és szédülés eseteiben is kitűnő szolgálatot tesz.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai
1924. április 8.

Zürich 7.10.

Gené 7.075.

Berlin, deviza 56.3—56.7 milliárd márka (6.92), valuta 57.9—58.1 milliárd márka.

Bécs, deviza 877—881 (7.122), valuta 873—879.

Prága, deviza 42.6—43.1 (7.335), valuta 42.5—43.

London 350 (7.083).

Newyork 1.24 (7.092).

A zárójelben levő számok a dinár külföldi árfolyamának zürichi paritását jelentik.

Noviszadi terménytözsde, április 8-án. Irányzat változatlan, forgalom csekély. Buza bácskai 79—80 kg.-os (2%) 315—320 dinár. Árpa bácskai 245—250 dinár. Tengeri bácskai 227.50—232.50 dinár. Április-májusi 235—240 dinár, május-juniusi 242.50—247.50 dinár. Bab fehér 720—735 dinár. Liszt 0-ás GG. 510—515 dinár, 0-ás G. 505—510 dinár, 2-es 450—455 dinár, 5-ös 380—390 dinár, 6-os 320—330 dinár, 7-es 280—290 dinár. Korpa 210—215 dinár.

Zürich, április 8. Zárlat: Berlin 122.50, Budapest 0.0080, Newyork 5.72, Milano 25.35, Prága 17.10, Szófia 4.15, Beograd 7.10, London 24.79, Páris 33.30.

Budapest, április 8. A devizaközpont hivatalos árfolyamai: Beograd — Dinár 955—985, Bukarest — Lei 400—420, London 333600—343600, Angol font 334200—344200, Milano 3400—3520, Lira 3440—3550, Newyork 77800—79300, Dollár 77300—79600, Páris 4480—4620, Francia frank 4510—4650, Prága — Szokol 2300—2370, Bécs — Osztrák korona

108.50—111.80, Napoleon d'or 269200, Takarékkorona 114.

Értéktözsde. A mai tőzsdenapon ismét csekély volt az üzleti forgalom. Egyes értékekben nem változtak az árfolyamok, míg több részvénytől lemorzsolódtak az árak. **Tőzsdézárlat** (ezer koronákban): **Bankok:** Angol-magy. 97.5, Bosny. agrár 80, Földhitelb. 470, Hazai 306, Szlavon jelz. 67, Magyar Hitel 939, Jelzáloghitel 21, Mercur 21, Osztrák Hitel 249, Keresk. bank 1720. **Takarékpénztárak:** Belvárosi 35.5, Egyes. f.öv. 210, Ált. takarékb. 245, Pesti hazai 5360. **Biztosítók:** I. Magy. Bizt. 14.000, Fonciére 380, Jég 345. **Malmok:** Back-malom 78, Borsod-miskolci 169, Concordia 56, I. bpesti gm. 171, Gizella 73, Hungária 149, Királymalom 39. **Bányák és téglagyárak:** Boosini 1480, Borsodi 203, Szentlőrinci 120, Cement 125, Szászvári 520, Kohó 700, Kőb. gőztégla 60, Magnezit 3050, Ált. köszénb. 3800, Salgó 820, Ujlaki 290, Urikányi 1035. **Nyomdák:** Athenaem 240, Franklin 170, Globus 63, Kunossy 17. **Vasművek és gépgyárak:** Coburg 72, Gróf Csáky 24, Gazd. gép 195, Fegyver 1530, Frankl 170, Ganz Dan. 4625, Ganz vill. 2200, Hofherr 230, Kistarcsai 64, Láng 195, Lipták 17, Ált. gépsy. 51, Magyar acél 335, Rimamurányi 173, Roessemann 75, Schlick 101, Mérleg 19. **Különte vállalatok:** Ált. gázizzó 16, Danica 179, Diana 9.25, Délicukor 730, Czimmer 13.5, Égisz 58, Izzó 761, Horvát cukor 1150, Gyapjamosó 71, Részvényserf. 297, Temesi szesz 258, Fővárosi sör 48, Mútrágya 316, Juta 195, Karton 9.8, Klein 9.5, Ligetszan. 39, Vasutforg. 385, Mezőh. cukor 320, Interexim 35, Phöbus 45, Star-film 34, Szikra 81. **Faipari vállalatok:** Honi fa 21, Malomsoky 12, Ofa 680, Szlavónia 128, Nasci 3000, Viktoria butor 8, Zentai 220. **Közlekedési vállalatok:** Adria 2100, Közúti 34.5, Mftr 435, Államvasut 655, Tröszt 129.

MIT GONDOL?

Hol szerezhetném be ruhaszükségletemet, hogy elegáns, tartós és mégis olcsó leg en?

HOL ???
NÁVAY ISTVÁN

uri divatszabónál, akinek nagy választéku legújabb divatu angol, francia és cseh szövetekből blúzok, raglánok, uisterek stb. leg-egéantsabb kiviteiben és legolcsóbb napi árban készülnék.

Subotica, Somborski put 2. szám
Nagytemplom mellett.

Moravetz zeneművészekedés

Timisoara (Temesvár, Románia)

Világvárosi nyitni szaküzlet. Bármilyen zeneműre van szüksége, kérje egy lapon, gyorsan pontosan és a legolcsóbban kapja tőlünk. Jegyzékek ingyen. 989

MŰLABAK
MŰKEZEK
EGYENESTARTOK.
SCHÖNBRUNN SUBOTICA
PÁŠICEVA ULICA 5 SZÁM. — TELEFON 2—75

A legújabb FÜZŐ-különlegességek, eredeti francia modellek után, gummi, halosont nélküli spanglós, fűzés nélküli és alkalmi fűzők, gummi **MELLTARTÓK**, egyszerűtől a megfinomabb kivitelig, — továbbá **MÁSKÖTŐK** a legszakoszerűbben egytől **STEINNE SCHÄFFER** MARNT fűző-különlegességek szalonjában készülnék. **SUBOTICA, Karadzičeva ul. 7.** (Bárany-szálló melletti utca). Vidékre mértékveteli utasítást és anyagmintát küld. 189

Óriási árleszállítás DEL-KA cipőkben!
JOSIP HEISLERNÁL SUBOTICA, ALEKSANDROVA ULICA 5 SZÁM.

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen férjem elhunytával részvétellel igyekeztek fűjdalmamat enyhíteni, ezúton mondok hálás köszönetet.

Özv. Dragojlović Teréz.

A „Jogélet”

első száma április 1-én megjelent és azt az előfizetőknek szétküldtük. Aki tévedésből nem kapta volna meg a lapot, forduljon a kiadóhivatalhoz.

A „JOGÉLET” egyes számai külön-külön nem kaphatók. Az újonnan belépő előfizetők azonban az első számot is megkapják.

Az előfizetési díj negyedévre 60 dinár.

„Minerva”-nyomda Subotica
a „Jogélet” kiadóhivatala.

**JUGOSZLÁVIA LEGNAGYOBB
KÉZIMUNKA ÜZLETE
RONA MIKSA SUBOTICA
(HUSPIAC)**

Tisztelt vevőim figyelmét felhívom a legnagyobb színes ruhahimzésekre, melyeket bármely divatlap után rajzolunk és készítünk. Továbbá fehérneműk kézi himzése, u. m. **storok, ágyterítők, és asztalneműk** a legdivatosabb filé mintákkal a legszebb kivitelben. Vidéki megrendelések a leggyorsabban eszék zöltetnek. Ugyancsak megérkezik óriási választékban az elismert lejjebb minőségű **flor és selyem-mussellin harisnyák és keztyűk.** — Női és férfi divatcikkekből a legszebb tavaszi **ujdonságok.**

Az összes áruk elsőrendű minőségére különös súlyt fektetünk! 2576

**Sinek
Váltók, kocsik
Lokomotiv
„Ransome” betonkeverőgép
Roessemann és Kühnemann
r. t. Zagreb
Prilaz 16. II.**

Főképviselet S. H. S. részére
Állandó nagy raktár. 2360

HOROVITZ JENŐ konyhafelszerelési cikkek áruháza
SUBOTICA, Pajo Kujundžićeva ul. 3 (Kaszinó mellett)

Zománc-, réz-, alumínium-edények, ülő-, fürdő- és gyermekágyak és felszerelések. Parfé-, fagyalt-, bírsalmast- és egyéb badogcikk legizé sesebb kiállításban. — Fonoit butor- és kosáraruk nagy választékban, megrendelésre leggyorsabban készülnek és javíttatnak.

Székelyné Schäffer Róza
fűszer- és déligyümölcs kereskedése
Subotica, VII. Pašićeva ulica 7. szám

AJÁNLOK 9507
פוד ש חושבן cukrot, Franck-kávét, csokoládét, édes nemes paprikát és az összes fűszerárakat a legolcsóbb napi áron.

FORDSON PETROLEUM-TRAKTOR

mindenre használható, 300 napot is tartható üzemben évente, mert szántásra, cséplésre, trárlásra, favágásra stb. stb. egyaránt alkalmas.

Ára olcsó! — Üzemeltetése minimális!

Képviselet:

KEMÉNY ARNOLD, VEL.-KIKINDA
Telefon 93. 1737

GOMBOS LAJOS SOMBOR

HOTEL SZLOBODÁVAL SZEMBEN.

GUMIKÖPPENYEGEK

megérkeztek

HÖLGYEK, URAK

és gyermekek részére

KOKUS, MANILLA

és linoleum

SZŐNYEGEK

GUMMILAPDÁK

és REITHOFFER

ÁRUK.

FÜGGŐ és NYUGÁGYAK

KERTI SZÉKEK

PONYVÁK

Napellenzőknek

Különböző méretű és kender

szőnyegek méterenként.

LISZT és GABONÁS-

ZSÁKOK

ZSINEGEK

GOBELIN SZÖVETEK

NYÁRI TAKARÓK

SPÁRGA ÁRUK

Kávéházi komplett felszerelés, finom csészék, tálcák, poharak, ezüstnemű, márvány-asztalok, székek, hatalmas tükrök betegsémem miatt azonnal eladóak. — Vevőktől csak személyesen tárgyalok.

Madarász Tamás

a „Vojvodina”-kávéház tulajdonosa
Velika-Kikinda.

**שול חסה
HUSVÉTI CUKOR**
(NAGYSURÁNY)

és mindenféle fűszerárak már raktáron vannak és kaphatók

Körösi Géza cégnél Subotica.

10 kilométer 7 kg-os és 4 kilométer 5,5 kg-os gazdasági vasutakhoz való jó állapotban lévő 2571

HASZNÁLT SIN

valamint egy mozdony ELADÓ. — Bővebbet „ACCORD” vállalat, Beograd Kosovska 53. sz.

BECKI DRUG SUBOTICA

GABONÁS ZSÁKOK

PONYVA 2068

ZSIMEG

KÖTÉL

KÁRPITOS CIKKEK

GYAPJUTAKARÓK

MALOMHEVEDEREK

TECHNIKAI CIKKEK

gép- és varrószíj

OXIGÉN

Gép, henger és motorolajok,

benzin, továbbá, kocsikenőcs,

szerszámok, szerszámgépek,

malomfelszerelési cikkek.

Telefonszám: 412. - Sürgőnycím: BEKDRUG

„KOLUMBO”

INFORMÁCIÓS-KÖZVETÍTŐ ÜGYNÖKSÉG

leggyorsabban végez mindenféle adminisztratív és jogi megbízást bármely miniszteriumnál és egyéb hatóságnál, beszerzési tartózkodási engedélyt továbbá állampolgársági okmányokat, különösen gyorsan vezeti el az S. H. S. Királyság állampolgárságába való felvételüket opcióval vagy opció nélkül. Utlevélosztálya leggyorsabban megszerez bármilyen országba szóló utlevélet és azt látalmaztatja bármely beográdi konzulátusnál. Szakszerű tanácsokat ad amerikai kivándorlóknak, utlevéletet szerez Amerikába a kvótán felül is. Bármilyen ügyben forduljon

„KOLUMBO” ÜGYNÖKSÉGHEZ
BEOGRAD, SKOPLJANSKA ULICA 24. SZ.

I-a
fával égetett darabos mész
cement, kátránytermékek
és minden egyéb
építési anyagot

prompt szállít

METALLOREMIA R. T.

ZAGREB

építési anyagosztály

Strosmajerova ulica 6. — Telefonszámok 16-11, 27.
Fiókok: Beograd, Sarajevo. 2441

MÉRNÖKÖT

vagy építésszt, mint igazgatót keres beográdi építési r. t. fix fizetéssel vagy mint társat. Ajánlatok a Beviteli Banknak, (Uvozna Banka) R. T. Beograd, Vasina ulica 13. sz. Telefon 27-46. küldendők. 2570

Eredeti
**ANGOL, CSEH, NÉMET
FÉRFISZÖVETEK**
megérkeztek.

NŐIKÖPENY, KOSZTÜM
és ruhaszövetek minden létező színben legújanyosabb arban

LÖWY TESTVÉREK
divatáruházában kapják.

Világvárosi kirakataink megtekintésére felkérjük a nagyérdemű közönséget

A „Vojvodina” Kereskedelmi Ügynökség“
Novisad, Kralja Petra ulica 29.
Értesíti t. üzletfeleit, hogy a mai naptól kezdve üzletkörébe felvette a fuvarlevél felülvizsgálásokat, továbbá szállományból származó differenciák, vizskeresseti ügyek, és vasutall szemben minden ügynek a legjobb s leggyorsabb elintézését a legkedvezőbb feltételek mellett. 2569

Nagyobb mennyiségű 5-7 kg-os jó karbonlevő használt kisvasuti sinek és vagonettek, göcekék és egyéb gazdasági felszerelések eladók. Cím Jugoslavenska Kudeljna Industrija Vajska Bačka. 2482

LEGOLCSÓBB FORRÁS!
épület-, asztalos- és ácanyagokban.
Szortirozott deszka-, stafi- és ácsolt faraktár stb.
Fűrészüzem Mrkopalj. — Központ Zagreb.

„PLANA” faipari és kereskedelmi társaság
ZAGREB, MEDULICEVA UL. 16.

**שול חסה
HUSVÉTI CUKOR**
és mindenféle husvétli fűszerárak kapható
Herczl Vilmos cégnél Subotica
a zsidótemplommal szemben.
Az elárusítás teljesen elkülönített helységben történik. 2500

Ápril. 7-től
hétfőtől -
ápril. 6-ig
szerdái

Lilka

A MYA MAY filmek arany-sorozat II-ik része A szerelem tragédiája

II. rész 5 felvonásban
Főszereplők: My May, Emil Jannings, Elvira
Glässner, Vladimir Gaidrov.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó
kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Álláskeresők az apróhirdetési díj felét fizetik.
Előfizetési díj havonta 45 din., negyedévre 135 din.
Kérdezőkérdezőkhez válaszbelvétel melléklendő.

Deutsche. geprüfte Lehren-
rin sucht Stelle zu Kin-
dern. Zuschriften unter
»Solid« an die Administra-
tion des Blattes. 2580

Azonnali belépésre bog-
nármester felvétetik Ré-
cese gazdaságban. Sarča.
Bariat. 2545

Tanulóleányok

szőnyegszövő munkára
felvételnél.
MEKKA keleti sző-
nyegszövő Paja De-
banovašlog ulica 8.

ELADÓ

Egy jókarban levő
Első Magyar Bzd 8
leeres csapógarnitúra
tovább egy eke. Ar
megállapodás szerint.
Sretkov Hija, Deliblat
Bariat. 2549

Lemezhevesztésben jártas
munkást azonnali belépés-
re keres Goldner légszek-
rénygyár Subotica. Jugo-
vičeva ulica 20. 2447

3-4 polgárit végzett leá-
nyokat könnyebb munkára
felvesz Korona-gyógyszer-
tár. Városháza. 2508

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez
és galvanizál:
KRAUSZ

VÉTEL-ELADÁS

Vöröshagyma! Csak nagy-
ban, olcsó napi áron kap-
ható. Megtekinthető Gara
Lazara ulica 6. 2614

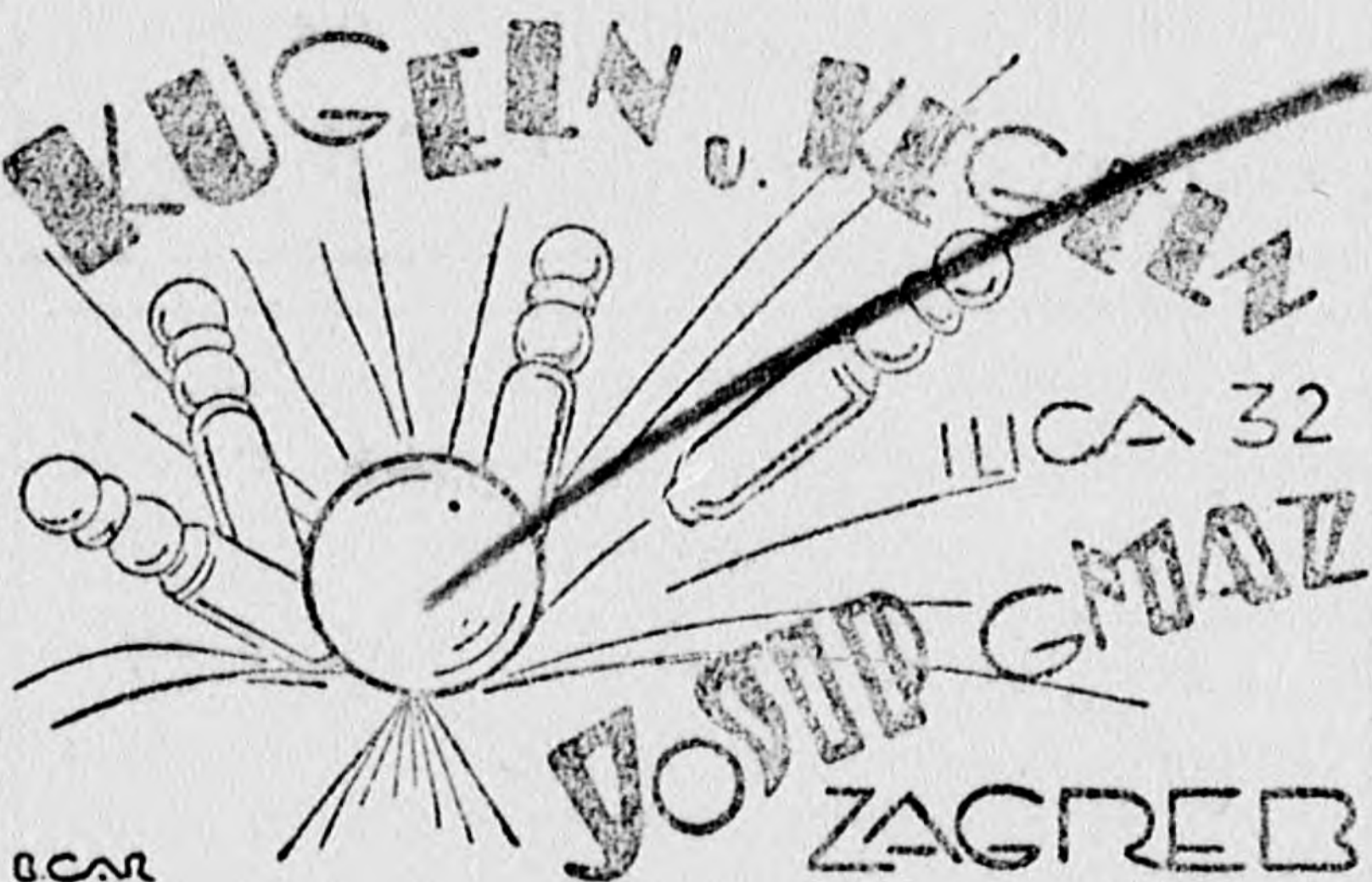
Fizta dísznövények kapható
kilogrammonként 32 di-
nárért Udva Bernát, Ru-
dičeva ulicai tizletében.
Gyümölcs piac. 2594

Kaufman Herman

bőr- és cipészkellék kereskedése
Subotica

Egyedüli főraktár:
a világhírű
"LION-NOIR"
cipőkrem és a
szegedi Vörös-téle
cipész-
szerzőszámokban!
Telefon: 273

Körző

Ápril. 7-től
hétfőtől -
ápril. 10-ig

Bécs a haladó város

Aránya 6 felvonásban.
Főszereplők: Geby Goldwin, Margarete Schlägel.

Angol gumiköpenyek
férfiaknak 380, hölgyeknek
300 dinártól kezdve kap-
hatók Sutar Béla divat-
áruházban Subotica, Ka-
radjofčev trg 8. 2417

SZÓDAVIZET
legkisebb mennyiségben
gyári áron szállít házhoz
bárkinek »Johanna« szik-
vizgyár Subotica. Telefon
532.

Raffia I. Majunga
Kókusz 1/a
Kémpor

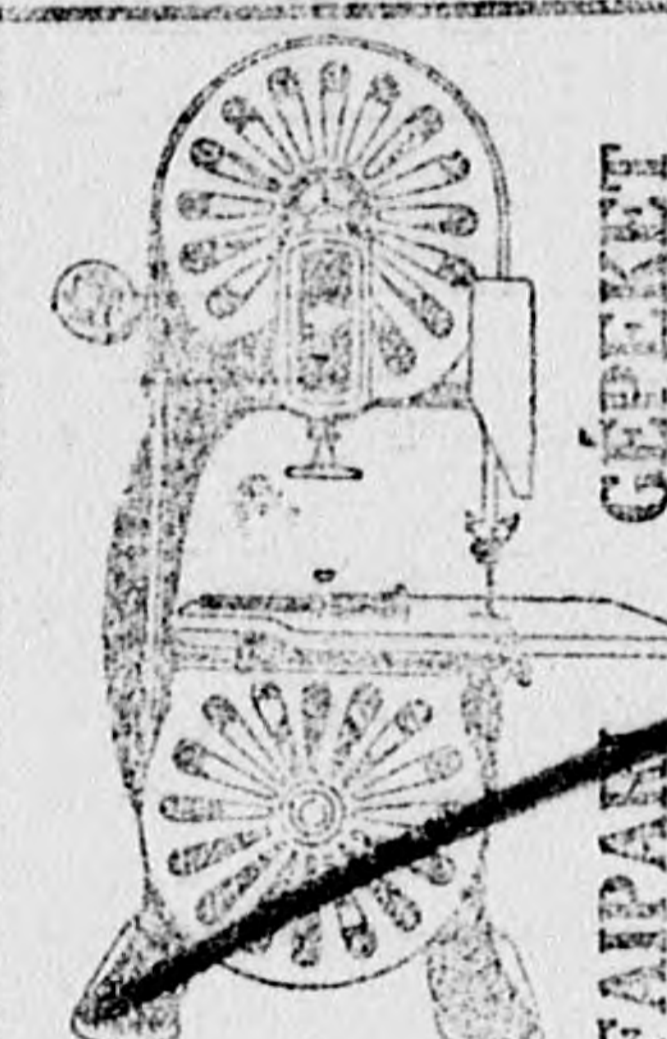
Ferenc József-
keserűvíz
1/a csak cukor

süveg, kicsi, nagy és
kocka kapható minden
mennyiségben a legol-
csóbb napi áron, az
azonnali szállításra,
vegontételkor is.

Djordje Racić
nagykereskedő
Sombor

Eladó ház S. Kanilján,
belváros legforgalmasabb
helyén, 50 év óta fenn-
álló vendéglővel és trafik-
joggal együtt. Érdeklődni
lehet Szromác Vladó tu-
lajdonosnál. 2590

Fűszerüzlet italmérőssel,
házzal együtt, más vál-
lalat miatt eladó. Onady-
Kun Lajosné Pačir. 2445

legkisebetelebe svéd rendszerű
hílenős golyós csapágazással,
subotici raktárból) verseny-
árban azonnal szállítok.

JELINEK JÓZSEF
SUBOTICA, Paja Kujundžićeva
ul. 4. (Uri Kaszinóval szemben)

Veszünk csontos ócska-
yasat és rongót legma-
gasabb napi áron. Háza-
lónak lép jövedelmet
biztosítunk. Kraus starij,
Subotica. Párhuzamos-ut
179. (Biermann-telep). 2583

Tizenhét és fél kapa szőlő
kapánként 3500 dinárért
eladó. Cim a kiadóban. 2581

Eladó egy söraparátus,
borhímérőpuft, asztalok,
székek és egyéb apróság-
ok. Duličeva ulica 5. a
Majrit-malom mellett.

Borbélyüzlet, jóforgalmu,
családi okok miatt azon-
nal eladó. Cim: »Voivo-
dina«-parólda, Senča.

Egy jókarban levő gyapju
slumpológyár, száztizes, egy
reizvolft eladó. Cim a
kiadóban. 2599

Komplett, alig használt,
modern hálószobabutor el-
adó. Ugyanott egy jég-
szekrény, Singer varró-
gép és gyermekkosci el-
adó. Cim a kiadóban. 9598

Fűszerüzlet italmérőssel,
házzal együtt, más vál-
lalat miatt eladó. Onady-
Kun Lajosné Pačir. 2445

KÜLÖNFÉLE

Pékség Subotican, jófor-
galmu, forgalmas helyen,
berendezéssel együtt, más
vállalat miatt bérbe adan-
do. Cim a kiadóban. 9596

Egyetemi hallgató órákat
ad a gimnázium összes
tárgyaiból 6-ik osztályig.
Felvilágosításokat ad a
kiadói hivatal. 2564

Sörtészifalók sörves
figyelmebe ajánlunk nagyon
olcsó, egészséges, száraz
tengeri és tengeridarakész-
letünket, amelyből meg-
rendelésre minden meny-
nyiséget házhoz szállítunk.
Kohán Vince és Tsa gőz-
malom, Subotica, Sen-
čanski put, telefon 31.

Butorozott szoba, kettő,
egymásbanviló, kiadó, iro-
dának alkalmas. Cim a ki-
adóban. 2496

FOGLALKOZÁS

Jó munkás borbélysegéd
felvétetik Stipan Gabrić,
Beogradski put 6 (ócska-
piac közelében) 2611

Főmolnárt új vámmalom-
ba, aki a szakszita kezelé-
sét tökéletesen érti, azon-
nali belépésre felvesz
Hengermalom, Torontál-
torda. 2582

KISASSZONY

finom házból való, végzett
tanítónőképzés, növendék,
perfekt német és horvát
keres győze kisasszonyi ál-
lást. Munka ilyen volt már
állásban. — Ajánlatok:
»Kindertrautlein Nr. 193«
jelige alatt Fraa Vorsić
hirdető-irodába Maribor,
Slomkov trg 16 küldendő.

Intelligentes deutsches
Fräulein zu einem fünf-
jährigen Knaben gesucht.
Adresse Expedition. 2617
Anyahelyettesnek, házve-
zetőnőnek ajánlkozik in-
telligens nő. Cim a kiadó-
ban. 2589

DRAGEE CUKORTOJAS

300-600-1000 drb. 1 kgr-
ban, legszebb kivitelben —
nagyban eladásra kapható

Brummer Gyula
cukor és csokoládé gyá-
rban Subotica, Telefon 59
szállítás postacsomagokba
is. 2610

Komptorist(in), vonloglich
auch der serbische Sprache
mächtig, an selbstän-
diges Arbeiten gewöhnt,
wird von hiesigem Unter-
nehmen aufgenommen. An-
gebote unter »Fleissig« an
die Adm. d. Blattes. 2587

Keresünk összekötötést

export paprika eladásra
jól bevezetett fűszer-
győzőkkel.

»FUTURA« a Magyar Sző-
vetkezeti Központok Áru-
forgalmi r.t. közreműködésé-
Szeged Tisza Lajos körút
43. szám. 2562

Joghallgató szerb nyelvből
órákat ad. Cim a kiadóban
2615

37 éves, nős gépákos,
vizsgázott mozdonyveze-
lő, mielőbbi belépésre ál-
landó állást keres. Cim:
Lutz-vendéglő, Bajmók.
2603

Fűtőket keres magas fi-
zetéssel a semmi villany-
telep. 2606

AKÁCMÉZ I-II
garantált tiszta
Kg. 49 dinár

VIRÁGMÉZ
kellemes illata
Kg. 25 dinár.

Nagyobb vételnél
engedmény
KÖRÖSI GÉZA
cégnél Subotica.

Két cukrászsegéd, csak
elsősorú munkakerők, ke-
restetnek felvételre na-
gyobb bácskai cukrászdá-
ba. Ajánlatokat a kiadóba
»Cukrász« jeligére. 2609

Perfekt manikűröző nő
azonnal felvétetik. Hirth
manikűrszalonjában. Lilka-
mozi mellett. 2551

**ÉPÜLETFA
DESZKA
CSERÉP
MÉSZ
CEMENT**
a legolcsóbb napi áron
újából kapható

Eisler és Sipos
cégnél Subotica
Palički put, Telefon 58.

Több esztendei gyakorlat-
tal rendelkező malomtiszt-
viselő állását változtatná.
Könyvelésben, levelezés-
ben és más irodai munká-
ban perfekt munkaerő. —
Szíves megkereséseket a
kiadóhivatal továbbít. 2462

TELEFON 18-10.
GYÁRIJEGY
„STEINBOCK“
ÉS
„7 FEJES“
TELEFON 1-42. 1926
MINDENNEMŰ
PAMÜTFONÁL
és mindennemű pamut, creton stb. olcsó gyári áron
BRUNNER JAKAB FIAI ZAGREB
SAJMIŠTE 1. SZÁM. — SÜRGÖNYCIM: RANDBRUN.

„RELAIS“
ELEKTROMOSSÁGI GYÁR R. T.
NOVISAD
ÖSSZES VILLAMOSSÁGI CIKKEK NAGYBANI RAKTÁRA
KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!